

Gestió en comerç exterior

Pilar Cos Sánchez

PID_00212339

Índex

1. Estructura, contingut i descripció de l'aranzel integrat de les comunitats europees. Taric.....	5
1.1. Règims comercials	6
1.2. Acords preferencials de la UE	8
1.3. Drets aranzelaris d'importació	10
1.4. Mesures de la política aranzelària comunitària	12
1.5. Descripció dels conceptes del Taric	14
2. Tràmits fiscals en operacions de comerç exterior.....	18
2.1. Tràmits tributaris	18
2.2. Règim fiscal d'exportació	19
2.3. Règim fiscal d'importació	20
3. Tràmits duaners.....	22
3.1. Tràmits duaners d'importació	22
3.2. Tràmits duaners d'exportació	25
3.3. DUA (document únic administratiu)	26
4. Documents de comerç exterior.....	28
4.1. Documents comercials	28
4.2. Documents de transport internacional	29
4.2.1. Transport marítim	29
4.2.2. Transport terrestre	29
4.2.3. Transport aeri	30
4.3. Documents d'assegurança	30
4.4. Documents administratius	31
4.5. Certificats	32
4.5.1. Certificat d'origen	32
4.5.2. Documents consulars	33
4.5.3. Certificat d'exportació (AGREX) i certificat d'importació (AGRIM)	33
4.5.4. Certificat de sanitat exterior	34
4.5.5. Certificat fitosanitari	34
4.5.6. Certificat veterinari	34
4.5.7. Certificat Soivre	35
4.5.8. Certificat CITES	35
4.5.9. Certificat de qualitat i/o pes	36
4.6. Altres documents	36
5. Els règims duaners.....	38
5.1. Trànsit comunitari	38
5.2. Règims duaners econòmics	40

6. Comerç intracomunitari (Intrastat)	42
6.1. Conceptes previs	42
6.2. Fiscalitat en els intercanvis intracomunitaris	42
6.2.1. Règim aplicable als lliuraments intracomunitaris	43
6.2.2. Règim aplicable a les adquisicions intracomunitàries ...	43
6.2.3. Declaració recapitulativa de les operacions intracomunitàries	44
6.3. Declaració estadística: Intrastat	44
6.3.1. Reglamentació	44
6.3.2. Característiques	46
6.3.3. Emplenament	50
Bibliografia	53

1. Estructura, contingut i descripció de l'aranzel integrat de les comunitats europees. Taric

L'aranzel integrat de les comunitats europees s'aplica per al comerç que es produeix entre la Unió Europea (UE) i la resta de països (països tercers), i principalment recull informació d'importació, és a dir, de la introducció de mercaderies originàries de països tercers al territori de la Unió Europea. El comerç internacional entre països integrants de la Unió Europea són operacions intracomunitàries (compra o venda), per a les quals no existeixen duanes i, per tant, no es realitzen tràmits d'importació o d'exportació (quan utilitzem aquests termes sempre ens referim a operacions de qualsevol país de la UE amb un tercer país).

La Unió Europea és signatària del Conveni internacional del sistema harmonitzat, de 14 de juny de 1983, de designació i codificació de mercaderies, que constitueix la base de la codificació de l'aranzel duaner comunitari (ADC).

El sistema harmonitzat està estructurat en noranta-set capítols organitzats en vint-i-una seccions, que engloben totes les mercaderies.

Amb aquesta base, la Unió Europea estableix la nomenclatura combinada (NC), mitjançant el Reglament 2568/87 de la CEE. Aquest és el sistema de codificació de la UE, que serveix a més per a descriure l'aranzel comú, per a elaborar les estadístiques de comerç exterior i emplenar el document Intrastat, que recull les estadístiques d'intercanvi de béns entre estats membres.

Sistema harmonitzat

Els objectius del sistema harmonitzat són:

- oferir un sistema complet de classificació que asseguri la uniformitat internacional d'una manera racional;
- simplificar la classificació de mercaderies, i permetre així resoldre els problemes que es van suscitar en nomenclatures anteriors; i
- homogeneïtzar a escala mundial la classificació de productes i estadístiques.

La Comissió de la Unió Europea, basant-se en el sistema harmonitzat i en l'NC, va establir l'aranzel integral de les comunitats europees (Taric) per completar la informació no inclosa en l'NC, com mesures de política comunitària, informació concreta per al despatx de duanes, etc.

Les informacions contingudes en el Taric comprenen els aspectes següents:

1) Codificació i designació de les mercaderies.

2) Règims comercials d'importació i exportació de les mercaderies.

3) Drets aranzelaris d'importació.

4) Inspeccions duaneres obligatòries de les mercaderies.

5) IVA i els impostos especials.

6) Mesures de la política aranzelària comunitària.

El codi Taric oficial està format per deu díigits, i es desglossa en els conceptes que s'indiquen en el quadre al marge.

Quadre 3.1. Reconstrucció jeràrquica del codi Taric

Díigits	Concepte	Exemple
1 i 2	Capítol aranzelari (sistema harmonitzat)	20 - Preparacions de llegums o hortalisses, de fruits o d'altres parts de plantes
1, 2, 3 i 4	Partida aranzelària (sistema harmonitzat)	2009 - Sucs de fruites o altres fruits, inclòs el most de raïm, etc.
1, 2, 3, 4, 5 i 6	Subpartida aranzelària (sistema harmonitzat)	2009.11 - Suc de taronja, congelat
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8	Nomenclatura combinada	2009.11.11 - De valor no superior a 30 euros per 100 kg de pes net
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 10	Codi Taric	2009.11.11.10 - En envasos de 2 litres o menys

Font: elaboració pròpia

1.1. Règims comercials

Els règims comercials són el marc legal que regulen la importació i exportació de mercaderies. El règim comercial d'importació i exportació d'aplicació al territori espanyol que forma part del territori duaner comunitari (Península, Balears i Canàries) està determinat per la política comercial comuna, i està recollit en nombrosos reglaments comunitaris.

Amb caràcter general pot definir-se com un règim lliure, tant en el vessant importador com exportador.

L'aplicació dels diferents règims es fa en funció dels productes i/o del país d'origen/destinació d'aquests.

Amb relació als productes, les limitacions principals afecten els productes agrícoles, tèxtils i siderúrgics, com també les armes i el material de defensa. Hi ha diferències en funció de si el país d'origen/destinació és membre de l'OMC o no.

Web recomanat

www.comercio.mineco.gob.es

Règims comercials d'importació

Per a determinar el règim comercial d'importació, és necessari atendre el tipus de mercaderia i el país d'origen.

El comerç exterior es regeix pel **principi de llibertat comercial** i només algunes mercaderies estan sotmeses a vigilància prèvia.

Com a excepció al règim de llibertat comercial, hi ha el *règim d'autorització administrativa* per a determinades mercaderies que estan expressament sotmeses a algun tipus de restricció. El document específic per a aquest règim és l'autorització administrativa d'importació (a. a.) o la llicència d'importació comunitària (LI), quan estigui disposat per normativa nacional o comunitària respectivament.

Les importacions de mercaderies subjectes al règim de llibertat comercial poden diferenciar-se segons el grau d'intervenció administrativa:

- a) *Importacions en règim de llibertat comercial absoluta*. No tenen cap trava administrativa i no precisen cap document específic, tret dels purament duaners (DUA).
- b) *Importacions sotmeses a vigilància prèvia*. Són les mercaderies que requereixen l'expedició del document *vigilància comunitària* (document V), quan s'estableixen mesures de vigilància comunitària.

Com a cas específic dels productes agrícoles, el document *certificat d'importació* (CI o AGRIM), establert per la legislació comunitària, afecta en l'actualitat una part substancial del comerç del sector agroalimentari pel control estadístic previ que permet gestionar les operacions amb **contingents aranzelaris** d'importació.

Règims comercials d'exportació

Per a determinar el règim comercial d'exportació, és convenient atendre el tipus de mercaderia i el país de destinació.

El comerç exterior es regeix pel **principi de llibertat comercial** i només algunes mercaderies estan sotmeses a vigilància prèvia.

Com a excepció al règim de llibertat comercial, hi ha el *règim d'autorització administrativa* per a determinades mercaderies que estan expressament sotmeses a algun tipus de restricció. El document específic per a aquest règim és l'autorització administrativa d'exportació (a. e.) o la llicència d'exportació (LE), quan estigui establert per normativa nacional o comunitària respectivament.

Les exportacions de mercaderies subjectes al règim de llibertat comercial poden diferenciar-se segons el grau d'intervenció administrativa:

a) *Exportacions en règim de llibertat comercial absoluta*. No tenen cap trava administrativa i no precisen cap document específic, tret dels purament duaners (DUA).

b) *Exportacions sotmeses a vigilància prèvia*. Són les mercaderies que requereixen l'expedició del document *vigilància comunitària* (document V), quan s'estableixen mesures de vigilància comunitària.

Com a cas específic dels productes agrícoles, hi ha el document *certificat d'exportació* (CE o AGREX), establert per legislació comunitària, per a aquells que tinguin dret a restitucions a l'exportació¹. S'haurà de sol·licitar sempre que l'exportador vulgui acollir-se a aquestes ajudes.

⁽¹⁾Restitucions a l'exportació

Les restitucions a l'exportació són unes ajudes que concedeix la Unió Europea dins del marc de la política agrària comuna (PAC), finançades pel Fons Europeu Agrícola de Garantia (FEAGA) (www.fega.es), a l'exportació de determinats productes agraris i agroalimentaris a tercers països, amb la finalitat de facilitar-ne la presència en els mercats mundials en condicions competitives. L'import de la restitució cobreix la diferència entre el preu d'un producte en el mercat comunitari i el preu d'aquest mateix bé en el mercat mundial. El règim de restitucions a l'exportació aplicable als diferents productes que poden beneficiar-se d'aquestes es recull en els reglaments comunitaris corresponents les disposicions específiques dels quals s'estableixen en el Reglament de l'OCM única 1308/2013.

1.2. Acords preferencials de la UE

La Unió Europea té acords preferencials amb alguns països o grups de països, que poden ser bilaterals (es poden aplicar tant a la importació de mercaderies a la UE com a la importació al país tercer de mercaderies procedents de la UE) o unilaterals (solament s'apliquen a la importació a la Unió Europea). Aquests acords preferencials estan encaminats a concedir un tractament aranzelari més avantatjós que el que s'aplica als països tercers sense cap preferència.

Als països no inclosos en cap dels acords preferencials següents s'aplicarà l'aranzel general (origen: països tercers), com és el cas dels EUA, el Japó, Austràlia, el Canadà, etc.

Els acords preferencials de la UE són el següents:

- Acords preferencials bilaterals
- Països mediterranis²
- Països ACP: Àfrica, Carib i Pacífic³

⁽²⁾Es tracta d'un acord bilateral preferencial amb els països de la conca mediterrània.

⁽³⁾Els acords amb els països ACP donen un tractament especial a la importació a la UE de productes originaris d'aquests països.

Les preferències que es concedeixen als països ACP són el producte de les negociacions que van fructificar en el denominat *conveni de Lomé*.

També s'inclouen els països PTUM: països i territoris d'ultramar associats a la UE.

- Sistemes de preferències generalitzades (SPG)⁴

⁽⁴⁾És un mecanisme pel qual els països de l'OCDE concedeixen unilateralment rebaixes aranzelàries als països classificats com a països en vies de desenvolupament (PVD).

A partir de l'1 de gener de 2014 s'aplica el nou reglament SPG, publicat en el DOUE el 31 d'octubre de 2012. Fins al 31 de desembre de 2013 es continuen aplicant les preferències que preveu el Reglament 732/2008.

Per a més informació podeu consultar www.comercio.mineco.gob.es, "Comercio-exterior" - "política-comercial" - "medidas-arancelarias" - "sistema-de-preferencias" - "generalizadas" - "SPG"

- Sistemes de preferències generalitzades – PMD⁵

⁽⁵⁾Es tracta del mateix mecanisme que el dels països SPG, però en aquest cas inclou els menys desenvolupats (PMD).

Quadre 3.2. Acords preferencials de la UE

Acords preferencials bilaterals			
Codi	Nombre		
024	IS	Islàndia	Espai econòmic europeu
028	NO	Noruega	Espai econòmic europeu
037	LI	Liechtenstein	Espai econòmic europeu
039	CH	Suïssa	EFTA
041	FO	Illes Fèroe	Acord preferencial
074	MD	Moldàvia	Acord preferencial
388	ZA	Sud-àfrica	Acord preferencial
412	MX	Mèxic	Acord preferencial
512	CL	Xile	Acord preferencial
728	KR	Corea del Sud	Acord preferencial
Països mediterranis			
Codi	Nombre		
052	TR	Turquia	
070	AL	Albània	

Acords preferencials bilaterals		
092	HR	Croàcia
093	BA	Bòsnia i Hercegovina
095	XK	Kosovo
096	MK	Macedònia (antiga Rep. Iugoslava de)
097	ME	Montenegro
098	XS	Sèrbia
204	MA	Marroc
208	DZ	Algèria
212	TN	Tunis
220	EG	Egipte
604	LB	Líban
608	SY	Síria
624	IL	Israel
625	PS	Territori palestí ocupat
628	JO	Jordània

Acords preferencials de la UE

En cas que un país estigui inclòs en més d'una àrea d'acord preferencial amb la UE, s'aplicarà l'arancel d'importació més avantatjós.

Dins de les àrees especificades, els països que s'inclouen en cadascuna poden tenir un tracte preferencial individual amb la UE. En aquest cas s'aplicarà l'arancel concret per a aquest país.

1.3. Drets aranzelaris d'importació

Els drets aranzelaris són una barrera al comerç internacional que grava les importacions de les mercaderies originàries de països tercers. Tenen una doble finalitat: recaptadora i protectora.

Els drets aranzelaris d'importació es determinen en funció de tres aspectes:

- 1) Del país d'origen de la mercaderia.
- 2) De l'acord preferencial existent entre l'àrea a la qual pertany el país origen de la mercaderia i la UE.
- 3) Del tipus de mercaderia (codificació duanera).

Els tipus de drets aranzelaris d'importació de mercaderies a la UE procedents de tercers països, segons s'indica en l'aranzel duaner comunitari (ADC), poden ser de diferents tipus, malgrat que s'aplica un aranzel *ad valorem* a la majoria dels codis Taric, com a la resta dels aranzels dels països desenvolupats.

Les classes d'aranzels existents en l'ADC són:

1) *Ad valorem*. La quota impositiva serà un percentatge del valor a la duana de la mercaderia.

2) Específics. L'aranzel es correspon amb les unitats físiques en què es mesura la mercaderia importada –pes, longitud, capacitat, unitat, etc.–, i no amb el valor de duana de la mercaderia. S'expressa en euros/unitat o unitats físiques.

3) Mixtos. Aquest tipus d'aranzel s'expressa com una combinació dels dos anteriors: *Ad valorem* + específic.

4) Compostos. Els aranzels compostos consisteixen a fixar un tipus *ad valorem* i un dret específic que podrà ser un límit inferior (mínim específic) o un límit superior (màxim específic).

- Mínim específic (m. e.): si en calcular el dret *ad valorem* sobre el valor a la duana de la mercaderia resulta un import inferior a l'm. e., s'aplicarà aquest últim. En cas contrari, s'aplicarà l'import del dret *ad valorem*.
- Màxim específic (ME): si en calcular el dret *ad valorem* sobre el valor a la duana de la mercaderia resulta un import superior a l'ME, s'aplicarà aquest últim. En cas contrari, s'aplicarà l'import del dret *ad valorem*.

Ad valorem

- Mercaderia: cent mil ampolles d'aigua mineral gasificada i edulcorada.
- Codi Taric: 2202.10.00.00
- País d'origen: Argentina
- País de destinació: França
- Dret aranzelari: 6,1%
- Valor duaner de la mercaderia: 25.000 euros

Càlcul de l'aranzel:

$$25.000 \text{ €} \times 6,1\% = 1.525 \text{ €}$$

Específics

- Mercaderia: 20 tones de carn de porcí congelada
- Codi Taric: 0203.11.10.00
- País d'origen: Mèxic
- País de destinació: Espanya
- Dret aranzelari: 53,6 EUR.QN (euros / 100 kg pes net). També hi ha un contingent aranzelari de 268 EUR.TN
- Valor a la duana de la mercaderia: 49.000 euros

Càlcul de l'aranzel:

- Dins dels límits del contingent aranzelari, s'aplica un dret reduït de 268EUR.TN, i el càlcul de l'aranzel serà:

268 EUR.TN x 20 TN = 5.360 euros

- Superat el contingent aranzelari, l'aranzel que s'haurà de pagar serà:
200 QN x 53,6 EUR.QN = **10.720 euros**

Mixtos

- Mercaderia: 100.000 quilograms de suc de taronja congelat en envasos de 2 kg.
- Codi Taric: 2009.11.11.10
- País d'origen: Estats Units
- País de destinació: Espanya
- Dret aranzelari: 33,6% + 20,6 EUR.QN (euros / quintars nets)
- Valor a la duana de la mercaderia: USD 50.000

(en euros: 50.000/1 USD/EUR = 50.000 euros)

Càlcul de l'aranzel:

- *Ad valorem*: 50.000 euros x 33,6% = 16.800 euros
- Específic: 1.000 QN x 20,6 EUR/QN = 20.600 euros

Total: *Ad valorem* + específic = 16.800 euros + 20.600 euros = **37.400 €**

Compostos

Exemple en el cas de dret mínim específic:

- Mercaderia: 50 tones de pomes per a sidra a granel
- Codi Taric: 0808.10.10.00
- País d'origen: Austràlia
- País de destinació: Alemanya
- Dret aranzelari: 7,2% (m. e. 0,36 EUR.QN).
- Valor a la duana de la mercaderia: 6.000 euros

Càlcul de l'aranzel:

- *Ad valorem*: 6.000 € x 7,2% = 432 €
- Mínim específic: 500 QN x 0,36 EUR.QN = 180 euros

L'import que s'haurà de pagar serà finalment el corresponent al dret *ad valorem*:

432 € (*ad valorem* > m. e.)

1.4. Mesures de la política aranzelària comunitària

D'una banda, la UE té subscrits convenis internacionals bilaterals o multilaterals en els quals es basen aquestes mesures de la política aranzelària comunitària. Aquestes mesures preferencials estan encaminades a concedir beneficis aranzelaris a la importació de mercaderies originàries dels països que en són beneficiaris.

Aquestes mesures de política comercial de la UE es detallen a continuació:

- Contingents aranzelaris, suspensions aranzelàries i límits màxims aranzelaris.
Els **contingents aranzelaris** fan referència a un volum d'una determinada mercaderia que s'importa a la UE, procedent d'un país o d'una àrea geogràfica amb acord bilateral o multilateral, que durant un període de temps

Web recomanat

www.comercio.mineco.gob.es

establert (un any com a màxim) estan totalment o parcialment exemptes del pagament de drets aranzelaris.

Els drets aranzelaris satisfets són nuls o inferiors als corresponents a pagar en una situació normal. Una vegada superat el límit de quantitat o de temps establerts, es torna a restablir automàticament l'aranzel d'importació que pertoca.

Els contingents aranzelaris dels països que pertanyen a la UE tenen caràcter comunitari: són establerts per la Comissió Europea i publicats en el DOCE o DOUE (*Diari Oficial de la UE*). En el Taric es mostren els contingents existents assenyalats amb la lletra R, situada al costat dels drets que s'han de pagar, amb un hipervincle que indica el DOCE o DOUE on està publicat amb la seva regulació. Hi ha informació puntual de la utilització d'aquests contingents a la disposició dels usuaris d'Internet en el servidor de la DG TAXUD de la Comisión Europea.

Un altre mecanisme de política comunitària són les **suspensions aranzelàries**, que permeten una exempció dels drets que s'han de pagar en la importació a la UE. La premissa per a fixar aquesta mesura és que no hi hagi producció comunitària o que aquesta sigui insuficient. Les peticions de sol·licituds de suspensions aranzelàries han de ser presentades per les empreses davant les autoritats competents dels estats membres, els quals les tramitaran davant la Comissió Europea. En el cas d'Espanya, la unitat administrativa que gestiona les suspensions és la sotsdirecció de política aranzelària i d'instruments de defensa comercial.

Tant en contingents aranzelaris com en les suspensions, el benefici aranzelari que confereixen s'ha de sol·licitar en el moment del despatx a lliure pràctica d'aquestes mercaderies. S'assigna segons el principi "primer arribat, primer servit". Superat el límit quantitatiu previst, es restableix el pagament de drets aranzelaris.

Altres mesures estan encaminades a substituir o reforçar els drets aranzelaris que s'apliquen normalment, quan aquests no són suficients com a instruments per a assolir un determinat objectiu comercial o polític, o per a solucionar una problemàtica determinada. Aquestes mesures són les següents:

- Contingents quantitius

Els contingents quantitius o quotes fixen unes quantitats màximes de determinades mercaderies que es permeten importar en un període de temps establert. Per tant, són prohibicions o restriccions d'importació.

- Drets antidúmping

Són mesures adreçades a impedir que les mercaderies de països tercers s'importin a la UE mitjançant pràctiques de competència deslleial.

Un dúmping es produeix quan el preu de venda d'exportació del producte és inferior tant als preus normals de la UE com al del país d'origen, a causa de subvencions procedents del país d'origen o per altres motius. Les mercaderies han de ser idèntiques, de les mateixes circumstàncies i pel mateix temps de venda.

Política comercial de la UE

En la Secretaria d'Estat de Comerç trobem informació sobre les mesures de política comercial de la UE, procediments, normatives, característiques, etc. (www.comercio.gob.es/es - Comercio-exterior - Política comercial).

El dúmping vulnera les normes de lliure competència aplicable a la UE, havent la possibilitat de sol·licitar l'aplicació d'aquestes mesures antidúmping, que consisteixen a establir uns drets aranzelaris addicionals que contrarestin els efectes produïts per vendre a uns preus inferiors als del mercat interior.

L'operador comunitari és qui ha de sol·licitar l'establiment d'un dret antidúmping quan li produeixi un perjudici i hagi una relació de causa-efecte entre el dúmping i el dany produït. Els operadors comunitaris perjudicats han de presentar una queixa a la Direcció General competent de la Comissió Europea.

1.5. Descripció dels conceptes del Taric

Seguint amb l'exemple del quadre 3.1, es fa una descripció dels conceptes de l'aranzel duaner comunitari integrat, concretament per al codi Taric 2009.11.11.10 (obtingut a www.taric.es - Aplicacions en línia - Demo Aranzel netTaric), els quals detallem en el quadre 3.3⁶ (l'explicació és la mateixa per a qualsevol codi de mercaderia).

Web recomanat

També es pot consultar el TARIC en el web de la UE.

(6) Quadre 3.3. Codi TARIC 2009.11.11.10

Descripció	En envasos de 2 litres o menys.				
	SANIM - Subjecte a inspecció sanitària sempre que el producte estigui totalment acabat i dispostat per a ús o consum humà. Per tant, el producte importat amb finalitats exclusivament industrials, farmacèutiques o tècniques no té la consideració de producte totalment acabat i disponible per a ús o consum. SANIM - No estan subjectes a inspecció sanitària de la importació els productes originaris d'Andorra, illes Fèroe, Liechtenstein, Noruega, San Marino i Suïssa.				
Observacions/inspeccions	SANIM Inspecció sanitària (importació)				
Règim de comerç					
Exportació	L Lliure				
Importació	L Lliure				
IVA	10%				
Drets	Orígens	Drets	Notes	Dump	Ordre
Acord preferencial					
	CH LI NO	33,6% + 20,6 Eur.QN			
	IS	0%	D		
	FO	33,6% + 20,6 Eur.QN			
	ZA	0%			
	MX	33,6% + 20,6 Eur.QN			
	CL	30,1% + 20,6 Eur.QN			
	MD	0%			
	KR	0%			
	K: MX	15% + 10,3 Eur.QN	R		09.1863
	K: FO	20%	R		09.0093
	K: MX	20%	R		09.0093
	K: CL	20%	R		09.0093
	K:	20%	R		09.0093
	Mediterranis	33,6% + 20,6 Eur.QN			
	IL TN	10% + 20,6 Eur.QN			
	AL BA HR LB MA ME MK XK XS	0%			
	EG JO	0%			
	DZ TR	20,6 Eur.QN			
	K: TR	6,8 Eur.QN	R		09.0214
	K: IL	0%	R		09.1333
	K: IL TN	20%	R		09.0093
	K: DZ TR	20%	R		09.0093
	K:	20%	R		09.0093
	ACP	0%			
	Tercers	33,6% + 20,6 Eur.QN			
	K:	20%	R		09.0093
	SPG	30,1% + 20,6 Eur.QN			
	AM AZ CR GT HN NI PY SV	20,6 Eur.QN			
	BO CO CV EC GE MN PA PE	20,6 Eur.QN			
	K: AM AZ CR GT HN NI PY SV	20%	R		09.0093
	K: BO CO CV EC GE MN PA PE	20%	R		09.0093
	K:	20%	R		09.0093
	SPG-PMD	0%			

- Codi Taric
Està format per deu dígits, que codifiquen concretament la mercaderia.
- Descripció
Hi figuren els textos del Taric de la darrera Resolució de duanes i impostos especials de l'Agència Tributària.

Exemple

En l'exemple: En envasos de 2 litres o menys.

- Observacions/inspeccions

Indica les inspeccions duaneres obligatòries de les mercaderies tant pel que fa a l'exportació com a la importació. Es tracta d'inspeccions⁷ sanitàries, fitosanitàries, del Soivre, etc.

⁽⁷⁾**Inspeccions duaneres**

En l'apartat 4.4 d'aquest mòdul s'expliquen les diferents inspeccions duaneres.

- Règim de comerç (importació i exportació)

Tant pel que fa a la importació com a l'exportació, hi ha tres tipus de règims comercials (per a més informació vegeu l'apartat 1.1 d'aquest mòdul).

- Primera columna: orígens (vegeu orígens clicant sobre el text).

En l'aplicació "Orígens" del Taric hi ha una relació de tots el països del món amb els respectius codis internacionals i la zona o àrea a la qual pertanyen (vegeu l'apartat 1.2 d'aquest mòdul).

La Unió Europea té acords preferencials amb alguns països o àrees, que poden ser bilaterals o unilaterals (solament s'apliquen a la importació a la Unió Europea). Aquests acords preferencials es tradueixen en rebaixes aranzelàries.

- Segona columna: drets aranzelaris

Els drets aranzelaris poden ser *ad valorem*, específics, mixtos o compostos (vegeu l'apartat 1.3 d'aquest mòdul).

- Tercera i quarta columna: notes i dúmping

En aquesta columna s'indicarà si hi ha contingents aranzelaris, suspensions aranzelàries, drets antidúmping, etc. (vegeu l'apartat 1.4 d'aquest mòdul).

Al marge, podeu veure la "Nota" establerta quan la mercaderia procedeix de Mèxic. En aquest enllaç es pot observar que existeix: "Dret reduït aplicable, dins els límits d'un contingent aranzelari comunitari, segons R/CE 1362/00 L-157 (30-6-00)".

Exemple

En l'exemple és necessari una inspecció sanitària a la importació (SANIM). Està subjecte a inspecció sanitària sempre que el producte estigui totalment acabat i disposat per a ús o consum humà.

Exemple

Tal com s'indica en la taula 3.2, tant el règim comercial d'importació com el d'exportació del codi Taric 2009.11.11.10 és la lletra L, que correspon a *llibertat comercial absoluta*.

Drets aranzelaris

En l'exemple, per a la majoria d'orígens, l'aranzel que s'ha d'aplicar és mixt, encara que per a altres és específic i per a altres *ad valorem*. En el cas d'origen "tercers" l'aranzel és: 33,6% + 20,6 EUR.QN (euros / 100 kg pes net)

Quadre 3.4. Contingent aranzelari comunitari

Codi Taric	2009.11.11.10				
Descripció	En envàs de 2 litres o menys				
	Dret reduït aplicable, dins els límits d'un contingent aranzelari comunitari, segons R/CE 1362/00 L-157 (30-6-00).				
	Mèxic (MX) - contingent				
	Ordre	Referència	DOCE	Des de	Fins a

09.1863	R/CE 1362/00	L-157 30-06-00	01-07-13	30-06-14
Restabliment				
Data		Referència		
-		-		
Drets				
Dret preferencial:		15% + 10,3 EUR.QN		
Dret normal:		33,6% + 20,6 EUR.QN		

Font: www.taric.es

- IVA: impost del valor afegit⁸
S'indica el tipus impositiu que s'aplicarà a la importació de mercaderies, i si hi ha alguna excepció.
L'IVA corresponent es liquidarà a la duana d'importació, juntament amb el pagament dels drets aranzelaris.

⁽⁸⁾En l'exemple, per al codi Taric 2009.11.11.10, l'IVA d'importació és del 10%.

2. Tràmits fiscals en operacions de comerç exterior

2.1. Tràmits tributaris

A Espanya, els tràmits tributaris necessaris per a poder dur a terme operacions d'exportació o importació, o operacions de compravenda intracomunitàries d'un producte, són els mateixos que ha de complir una empresa que comercialitzi els seus productes en l'àmbit nacional, ja que els tràmits es deuen al fet de dur a terme una activitat empresarial concreta. Són fonamentalment:

1) Impost d'activitats econòmiques (IAE)

2) Declaració censal

3) Impost sobre el valor afegit (IVA)

- **Tribut local: impost d'activitats econòmiques (IAE)**
Tribut local que grava l'exercici d'activitats empresarials, professionals o artístiques i que han de satisfer, obligatòriament, tant les societats com els empresaris i professionals individuals. No obstant això, a partir del 2003, entre altres estan exempts de l'impost les persones físiques, les empreses que tinguin un import net de la xifra de negocis inferior a 1 milió d'euros, etc.
La tramitació es durà a terme a l'ajuntament respectiu o a l'Agència Tributària, segons correspongui.
- **Declaració censal: imprès model 036 o model 037**
Declaració que han de presentar a efectes fiscals els empresaris, els professionals i altres tributants obligats.
Es tracta de la declaració censal d'alta, modificació i baixa en el cens de tributants obligats.
S'hi indiquen els obligats a presentar la declaració censal, que d'una manera resumida són (es ressenyen aquells que concerneixen al nostre tema d'estudi):
  - Els qui desenvolupin o vagin a desenvolupar al territori espanyol activitats empresarials o professionals.
  - Quan varii qualsevol de les dades recollides en la declaració d'alta o en una altra declaració posterior, el tributant obligat ho haurà de comunicar mitjançant l'oportuna declaració de modificació.
  - Els qui cessin en el desenvolupament de tot tipus d'activitats empresarials o professionals.
  - Els qui sol·licitin la inscripció en el Registre d'Exportadors.

Web recomanat

En el web www.agenciatributaria.gob.es (models i formularis) podem trobar informació dels dos impresos (normativa, característiques, etc.).

Web recomanat

Al web de l'Agència Tributària www.aeat.es (Models i formularis - Declaracions) trobarem la reglamentació i impresos.

- Impost sobre el valor afegit: IVA.
Tribut de naturalesa indirecta que recau sobre el consum i que grava els lliuraments de béns i les prestacions de serveis efectuades per empreses o professionals.
Els règims més habituals enfocats a la matèria d'aquesta assignatura són:
  - Règim general. Declaració trimestral
  - Declaració mensual

2.2. Règim fiscal d'exportació

Prenent de referència la UE, les exportacions són operacions comercials de venda d'un país comunitari a països tercers, és a dir, aquells que no són integrants de la UE.

L'exportació a tercers països està **exempta d'IVA** i dóna el dret a la **devolució** d'IVA suportat per l'exportador, independentment de si es materialitza o no el cobrament.

A Espanya, en la devolució de l'IVA tant per operacions d'exportació com per lliuraments intracomunitaris, les empreses es poden acollir a dos règims:

- Devolució anual
Els subjectes passius compensaran l'IVA suportat procedent de les seves compres interiors o de les seves importacions, amb l'IVA repercutit de vendes interiors, al final de l'exercici. Serà al final de l'any quan se sol·liciti la devolució del saldo de l'IVA resultant a favor seu o, si escau, la compensació per a exercicis posteriors.
L'empresa haurà de presentar la declaració trimestral de l'IVA, model 303.
- Devolució mensual
Amb aquest sistema se cerca evitar el cost financer que representava l'ajornament en la percepció de les devolucions.
L'import mensual que pot sol·licitar l'empresa és el saldo resultant entre l'IVA suportat procedent dels seves compres interiors o de les seves importacions i l'IVA repercutit de vendes interiors, sempre que aquest resulti a favor seu.
El procediment general de devolució que ha estat vigent fins a l'1 de gener de 2009 permetia sol·licitar devolucions al final de cada període de liquidació a un grup reduït de subjectes passius (grans empreses, exportadors a partir d'un límit de vendes exteriors, exportadors grans empreses). En la resta dels casos, les sol·licituds de devolució quedaven diferides fins a la declaració que havia de presentar-se en l'últim període de liquidació, és a dir, a final d'any.
El nou règim de devolució mensual s'obre a la gran majoria dels subjectes passius que hagin de tributar per l'IVA, amb independència de la naturalesa i el volum de les seves operacions. En concret, per a les empreses expor-

tadores desapareix el límit de vendes exteriors que els permetia acollir-se, o no, a aquest sistema de devolució.

Actualment, per a accedir a la devolució mensual de l'IVA és imprescindible, segons podem veure en el web www.agenciatributaria.es seguint la seqüència "Empresas" - "IVA" (consulteu-lo per completar la informació):

- **Inscripció en el Registre de devolució mensual: presentació del model 036 obligatòriament per via telemàtica** "Declaración Censal de alta, modificación y baja en el Censo de Empresarios, Profesionales y Retenedores" (marcant la casella 129), o **model 039** "Comunicación de datos relativa al régimen especial del grupo de entidades en el impuesto sobre el valor añadido" (casella 12). **No és necessària la inscripció per als que ja estan inscrits en el registre d'exportadors i altres operadors econòmics.**
- **Presentació telemàtica de les autoliquidacions mensuals de l'IVA (model 303** "Impuesto sobre el valor añadido. Autoliquidación").
- **Presentació mensual del model 340** "Declaración informativa de operaciones incluidas en los libros registro".

2.3. Règim fiscal d'importació

Prenent de referència la UE, les importacions són operacions comercials de compra de mercaderies de qualsevol país comunitari a tercers països (que no són integrants de la UE), les quals estan gravades per:

- Drets d'importació
- Impostos especials
- Impost sobre el valor afegit (IVA)

Drets d'importació

Comprenen, a més dels drets de duana, altres gravàmens previstos en el marc de la política agrícola comuna (PAC).

Els drets aranzelaris són una barrera comercial que graven les importacions de mercaderies procedents de tercers països, i varien en funció del país d'origen i del tipus de mercaderia.

Els drets aranzelaris es liquiden a la duana comunitària d'entrada, en la data d'importació, i comporta el despatx a lliure pràctica (es paguen els aranzels vigents en el moment de la declaració duanera, els quals s'indiquen en el Taric). L'obligació de pagar-los recau sobre l'importador de les mercaderies.

Vegeu també

Podeu veure els apartats 3.1 i 1.3 d'aquest mòdul.

El valor a duana és la base imposable sobre la qual s'aplica l'aranzel corresponent, segons el tipus i l'origen de la mercaderia que s'ha d'importar. Hi ha diversos mètodes per a determinar el valor de duana, no obstant això el més utilitzat és el valor de transacció. Consisteix a prendre com a base de càlcul el valor CIF (cost, assegurança i noli) o CIP (ports i assegurança pagats) del lloc d'entrada a la UE.

Vegeu també

Podeu consultar els incoterms en el mòdul 2 de l'assignatura.

En l'article 29 del Reglament 2193/1992 del Consell de la CEE, pel qual s'aprova el codi duaner comunitari, es defineix el valor a duana com el "valor de transacció", és a dir, el preu efectivament pagat o per pagar per les mercaderies, quan aquestes es vinguin per a la seva exportació amb destinació al territori duaner de la Comunitat.

Impostos especials

Les mercaderies subjectes a aquests impostos són principalment: els hidrocarburs, el tabac, l'alcohol i les begudes alcohòliques.

Igual que els drets aranzelaris, és en el moment de la importació quan es paguen els impostos corresponents, de manera que compleixin les normes espanyoles i comunitàries per poder circular lliurement pel territori comunitari.

La base imposable per al càlcul dels impostos especials és el valor CIF o CIP del lloc d'entrada de la UE.

IVA

Les operacions d'importació de qualsevol país estan gravades amb l'IVA⁹ o amb un altre tipus d'impost indirecte. Es tracta d'un impost deduïble, a diferència dels dos gravàmens definits anteriorment.

⁽⁹⁾VAT (*value added tax*)

En les importacions procedents de països no comunitaris, la base imposable és el valor de duana (CIF o CIP) més l'import dels drets aranzelaris, impostos especials corresponents i qualsevol altre gravamen que es meriti amb motiu de la importació (pagats a la duana comunitària d'entrada).

El subjecte passiu és l'importador i la seva liquidació s'efectuarà a la duana en la data d'importació, i comporta el despatx a consum¹⁰.

⁽¹⁰⁾Podeu veure l'apartat 3.1 d'aquest mòdul.

En l'aplicació de l'IVA, tant en adquisicions intracomunitàries com en importacions de tercers països, hi ha excepcions i règims especials que afecten determinades operacions.

Quan es tracta d'importacions a la UE (procedents de tercers països) s'ha de consultar el TARIC (per a obtenir aranzels, IVA, etc.). Si es tracta d'importacions de tercers països procedents de la UE s'ha de consultar el web del Market Acces Database (madb.europa.eu - Export from EU) per a obtenir els aranzels, impostos d'importació, etc. de cada país.

3. Tràmits duaners

Les duanes tenen tres funcions:

1) **Estadística:** a partir de les declaracions duaneres s'elaboren les estadístiques de comerç extracomunitari.

2) **Fiscal:** amb la recaptació de les taxes aranzelàries i els impostos indirectes (IVA i I.I.EE.).

3) **De control:** mitjançant la inspecció documental i física, tant de les importacions com de les exportacions.

www.plancameral.org

3.1. Tràmits duaners d'importació

En el quadre 3.5 es mostra gràficament el procediment duaner d'importació d'una mercaderia a Espanya (o a qualsevol país de la UE), procedent de països tercers.

Normativa del codi duaner de la UE

- Reglament (UE) núm. 952/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 d'octubre de 2013, pel qual s'estableix el codi duaner de la Unió (DOUE, 10 d'octubre de 2013)
- Reglament (CEE) N° 2913/92 (aplicable fins a l'1 de juny de 2016) del consell, de 12 d'octubre de 1992, pel qual s'aprova el Codi duaner comunitari (DOUE, 19 d'octubre de 1992)

Alguns dels articles del Reglament (UE) núm. 952/2013 són aplicables des del 30 d'octubre de 2013, mentre que la resta seran aplicables a partir del 31 de maig de 2016.

Al seu torn, aquest reglament deroga el Reglament (CE) núm. 450/2008. També quedaran derogats el Reglament (CEE) núm. 3925/91, el Reglament (CEE) núm. 2913/92 i el Reglament (CE) núm. 1207/2001 amb efectes a partir de la data esmentada en l'article 288, apartat 2 (1 de juny de 2016).

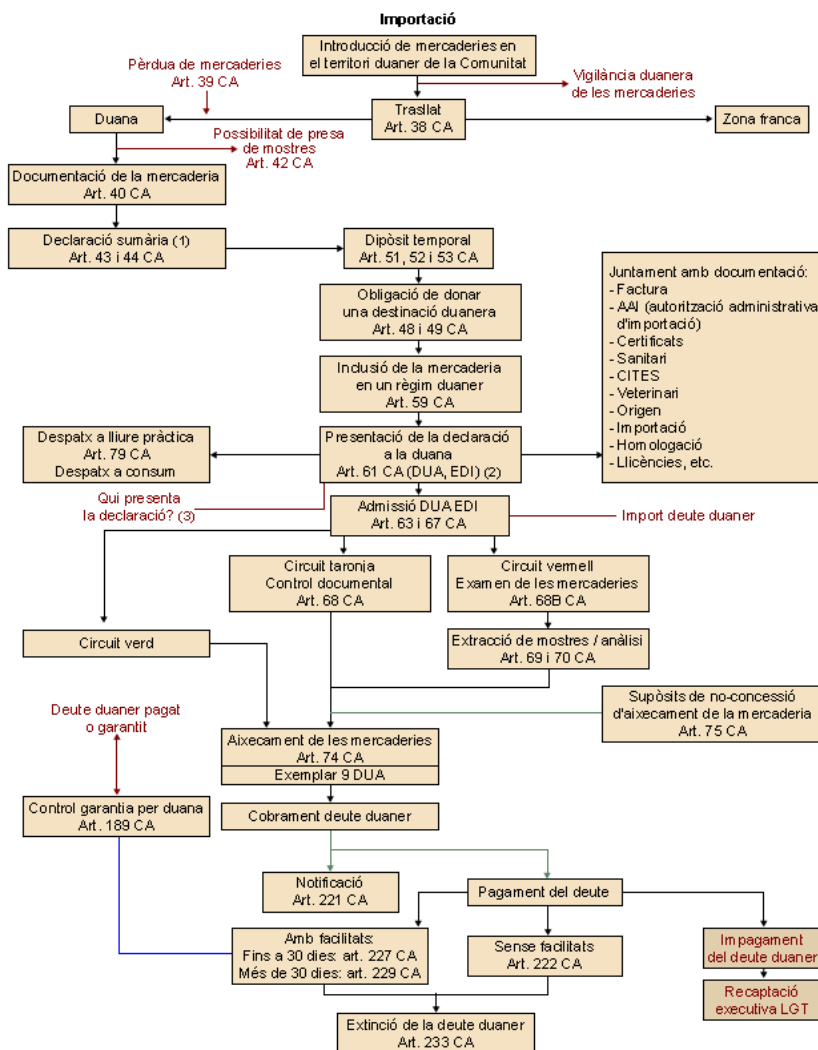
Disposicions d'aplicació del Codi duaner:

- Reglament (CEE) núm. 2454/1993 de la Comissió, de 2 de juliol de 1993, pel qual es fixen determinades disposicions d'aplicació del Reglament (CEE) núm. 2913/92 del Consell, pel qual s'estableix el Codi duaner comunitari (DOUE, 11 d'octubre de 1993)

Web recomanat

Per a veure cada pas amb més detall es pot consultar www.agenciatributaria.es (Duanes i impostos especials - Procediments duaners).

Quadre 3.5. Procediment duaner d'importació

Font: www.aeat.es (Duanes i impostos especials - Procediments duaners - Esquema d'importació¹¹)

⁽¹¹⁾CD = Codi duaner, Reglament (CEE) núm. 2913/92, del Consell

Despatx a lliure pràctica

L'article 79 del Codi duaner, regulat pel Reglament 2193/1992 del Consell de la CEE descriu el despatx a lliure pràctica com aquell que "confereix l'estatut duaner de mercaderia comunitària a una mercaderia no comunitària". I segueix: "El despatx a lliure pràctica implica l'aplicació de les mesures de política comercial, el compliment dels altres tràmits previstos per a la importació d'unes mercaderies i l'aplicació dels drets legalment meritats".

Això implica tres coses:

- L'aplicació de les mesures de política comercial de la UE (suspensions aranzelàries, restriccions d'importació, etc.)
- El compliment dels tràmits previstos per a la importació de la mercaderia
- El pagament dels drets d'importació a la duana

Per tant, el despatx a lliure pràctica d'una mercaderia originària d'un país tercer permet que aquesta circuli lliurement com a mercaderia comunitària per tot el territori de la UE sota el règim de trànsit intern.

Al despatx duaner d'importació, a més de la declaració duanera (DUA), s'haurà de presentar:

- La declaració de valor (document DV-1), que és el document que assenyala el valor a la duana de la mercaderia, és a dir, la base imposable sobre la qual es calculen els drets aranzelaris i els impostos especials.
- Documents comercials.
- Certificats d'origen o document d'origen preferencial (EUR / FORM A), necessaris per a l'aplicació d'un règim aranzelari preferencial.
- Document administratiu, si escau, justificatiu del règim comercial corresponent (licències d'importació, etc.).
- Els certificats corresponents (sanitaris, d'origen, etc.).

Despatx a consum

Una vegada les mercaderies s'han despatxat de lliure pràctica, poden circular lliurement i sense control pel territori duaner comunitari, adquirint l'estatut duaner de mercaderia comunitària.

Si, a més, es liquiden els impostos indirectes (impost sobre el valor afegit, impostos especials), la mercaderia es troba despatxada de consum, i es podrà introduir en els circuits comercials i consumir sense cap restricció de naturalesa tributària. Normalment, aquests impostos indirectes es paguen a la mateixa duana de despatx, ja que l'estat membre d'importació i de consum de la mercaderia és el mateix.

Per tant, quan es liquida l'IVA es diu que la mercaderia està despatxada a consum, i per tant ja es pot comercialitzar a l'estat membre corresponent.

Vegeu també

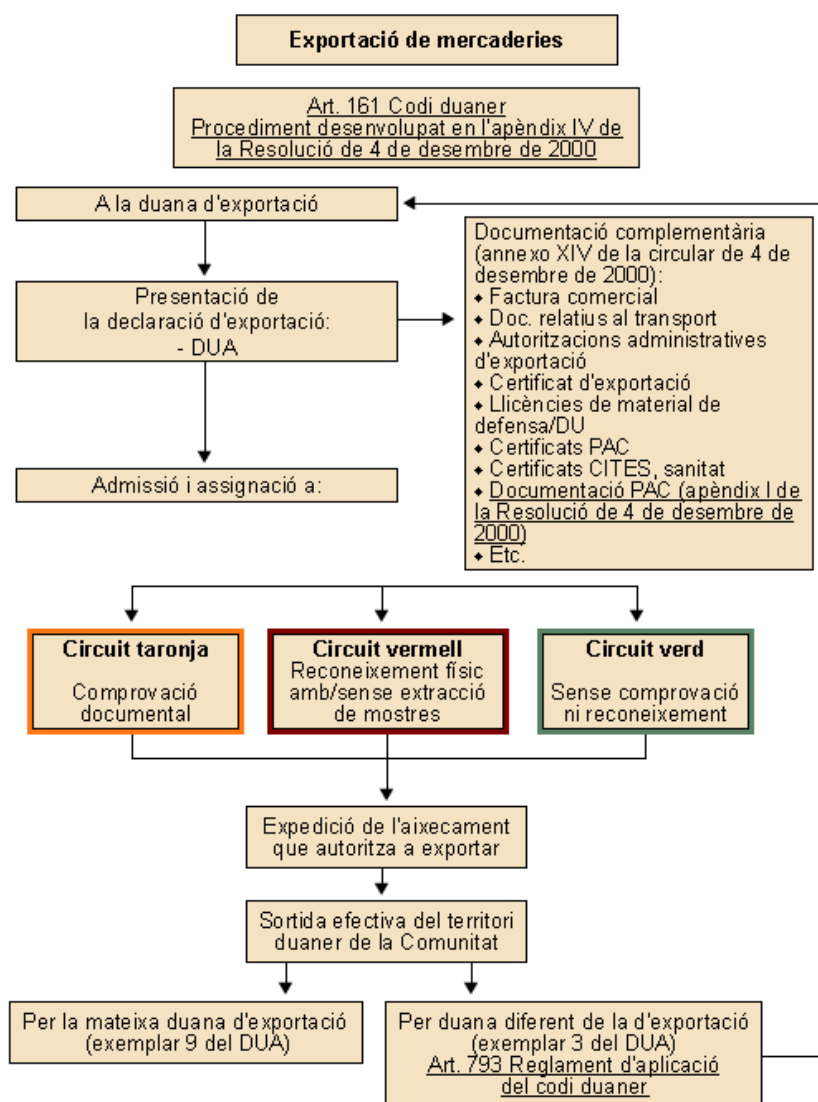
Podeu veure l'apartat 5 d'aquest mòdul.

3.2. Tràmits duaners d'exportació

En el quadre 3.6 podem observar gràficament el procediment duaner d'exportació o despatx d'exportació que cal seguir en una operació d'exportació d'Espanya (o de qualsevol país de la UE) a països tercers, és a dir, ens referim al pas de les mercaderies pel control de la duana.

Quadre 3.6. Procediment duaner d'exportació.

Font: www.aeat.es (Duanes i impostos especials - Procediments duaners - Esquema d'exportació)

El despatx comença amb la presentació de la declaració d'exportació (DUA) a la duana (expedida pel Departament de Duanes), que serveix d'una banda, per a justificar la sortida de la mercaderia de la Comunitat i, de l'altra, com a document justificatiu de l'exempció de l'IVA de les exportacions.

A la declaració duanera (DUA), s'hi hauran d'adjuntar els documents següents:

- Documents comercials.
- Documents de transport internacional.

- Document administratiu, si escau, corresponent al règim comercial aplicable (licències d'exportació, etc.).
- Els certificats corresponents per la naturalesa de la mercaderia (sanitaris, d'origen, etc.).

3.3. DUA (document únic administratiu)

És el document administratiu utilitzat per al compliment de les formalitats duaneres necessàries en les operacions d'intercanvi de mercaderies de la Unió Europea amb països tercers.

Així mateix, serveix per a realitzar la declaració tributària derivada d'aquestes operacions i constitueix un suport d'informació sobre la mercaderia, el seu origen, etc.

El DUA és un document del qual l'Administració Tributària obté informació per:

- Dur a terme els tràmits duaners pertinents (administratius, fiscals i de control).
- Elaborar les estadístiques d'importació i exportació.

Les operacions que pot recollir aquesta declaració duanera es desglossen en els grups següents:

1) Mercaderia no comunitària:

- a) Per al despatx a lliure pràctica o a consum.
- b) Per a l'admissió a qualsevol altre règim duaner (dipòsits duaners, perfeccionament actiu, etc.), inclòs els règims de trànsit comunitari intern i extern.
- c) Per a la reexportació fora del territori duaner de la UE.

2) Mercaderia comunitària:

- a) Per a l'exportació.
- b) Per a emparar la circulació pel territori duaner comunitari de mercaderies prèviament despatxades a exportació en un estat membre diferent de l'estat membre de sortida efectiva.

3) Els productes de la pesca.

4) Mercaderies procedents de Ceuta i Melilla per a la importació en la Península i les Balears, o en les illes Canàries.

5) Mercaderies de qualsevol procedència que es despatxen a importació o exportació a Ceuta i Melilla.

6) En aquells altres casos en què estigui dispostat expressament per una normativa comunitària.

7) La declaració de les operacions d'introducció o sortida de mercaderia del territori canari davant l'Administració Tributària Canària. (DUA VEXCAN).

El DUA consta de vuit exemplars, i normalment és l'agent de duanes l'encarregat d'emplenar-lo segons les dades facilitades per l'exportador o l'importador.

Els exemplars principals del DUA són:

- Exemplar 1 i 6: per al país d'exportació o d'importació
- Exemplar 2 i 7: per a ús estadístic pel país d'exportació o d'importació
- Exemplar 3 i 8: per a l'exportador o importador
- Exemplar 5: per al règim de trànsit comunitari

La declaració duanera pot ser presentada de dos maneres:

- 1) En suport paper: imprès model oficial DUA (vegeu el document annex).
- 2) Per procediments informàtics: declaracions via EDI (intercanvi electrònic de dades).

DUA

Imprès de model oficial DUA
(clicueu per veure el document annex).

Normativa vigent

Resolució de 27 de juny de 2012, del Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal de l'Administració Tributària, en la qual es recullen les instruccions per a la formalització del document únic administratiu (DUA).

Una de les novetats principals relatives a la presentació de declaracions duaneres és que qualsevol operador podrà enviar declaracions duaneres en format EDIFACT sense autorització prèvia.

El DUA es tramita a les duanes de sortida o d'entrada de la UE. Al territori estadístic espanyol l'organisme competent és el Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal de l'Administració Tributària (www.aeat.es) (Ministeri d'Hisenda).

Al web de l'Agència Estatal de l'Administració Tributària (www.agenciatributaria.es - "Aduanas e Impuestos Especiales" - "Procedimientos Aduaneros" - "DUA") es poden trobar instruccions per a formalitzar el DUA i la reglamentació actual.

4. Documents de comerç exterior

A continuació es fa una descripció resumida dels documents principals que es fan servir en les operacions de comerç exterior.

Webs recomanats

Podeu trobar informació ampliada a www.plancamera.org - Documentos importación-exportación (per a cada tema podeu consultar un PDF amb models de documents i explicacions molt detallades).

Els tràmits duaners d'importació concrets d'altres països (no estats membres de la UE) i els documents exigits (i els aranzels d'importació) es poden consultar en el web de la UE: madb.europa.eu - Export from EU.

4.1. Documents comercials

- *Factura comercial*

És un document que emet el venedor en el moment de fer la venda de la mercaderia a l'exterior i que té una funció de caràcter comptable tant per al venedor com per al comprador. Si es tracta d'una compravenda no comunitària, el comprador sempre necessita aquest document per a poder dur a terme els tràmits duaners al país d'importació.

La factura comercial ha de contenir la informació necessària perquè sigui útil i adequada per a procedir al despatx d'importació al país de destinació. És usual redactar-la en anglès, per raó d'universalitat.

- *Packing list*: detall del contingut d'una expedició

És un document en el qual el venedor descriu totes les mercaderies que es lliuren. Generalment s'hi detalla el contingut de cada unitat d'emballatge o càrrega, per exemple, segons els paquets, els contenidors, les caixes, etc. També s'hi indica el pes net i brut, el nombre de paquets i les marques que les identifiquen.

- *Factura proforma (opcional)*

És el document que sol utilitzar el venedor per a passar una oferta detallada d'una venda, tant si és per iniciativa pròpia com si és com a conseqüència d'una petició feta pel possible comprador. Com que es tracta d'una oferta, si és acceptada pel comprador serà l'origen d'un contracte de compravenda i, per tant, cal que contingui totes les dades necessàries per a establir els termes i les condicions.

4.2. Documents de transport internacional

Els documents de transport internacional són una prova, d'una banda, del lliurament de la mercaderia al transportista i, de l'altra, de l'existència del contracte de transport, on figuren els termes en què s'ha concertat el transport.

Aquests es classifiquen en funció del mitjà de transport: marítim, terrestre o aeri.

4.2.1. Transport marítim

- *Rebut de bord (mate's receipt)*

Rebut provisional que demostra la recepció a bord de les mercaderies que se sol utilitzar quan els carregaments són duts a terme en línies regulars. Tal com s'expressa en el *Codi de comerç*, és un rebut provisional que serveix d'antecedent per a redactar el B/L (*Bill of Lading*).

- *Coneixement d'embarcament marítim (bill of lading o B/L)*

És el document de transport marítim de port d'origen a port de destinació. Té una triple funció: com a rebut de les mercaderies per part de la companyia de transports, com a títol de propietat transmissible (que permet al tenidor reclamar el lliurament de la mercaderia), i com a prova del contracte de transport marítim (les condicions solen estar al dors).

Té unes peculiaritats que no tenen la resta de documents de transport. El coneixement d'embarcament és un títol valor que representa la mercaderia i que dóna dret a reclamar-ne el lliurament al seu legítim tenidor. És l'únic document de transport negociable. Poden ser emesos a l'ordre (són els més corrents a la pràctica), nominatius o al portador.

És el consignatari del vaixell o el transitari (*forwarder*) qui emet aquest document marítim.

- *Pòlissa de noliejament (charter party)*

Document pel qual el propietari del vaixell i el propietari del carregament estipulen les seves respectives obligacions i responsabilitats en relació amb l'ús d'un vaixell per a efectuar el transport. Aquestes condicions figuraran en la pòlissa.

4.2.2. Transport terrestre

- *Carta de port terrestre o CMR*

Es fa servir per al transport internacional per carretera.

És el portador (transportista o el seu agent) qui el facilita (format estandarditzat), i el responsable d'emplenar-lo és l'exportador, malgrat que l'acostuma a emetre el mateix transportista.

El contracte de transport internacional de mercaderies per carretera està regulat en el Conveni CMR, subscrit a Ginebra el 19 de maig de 1956 i ra-

tificat per Espanya l'any 1974. Aquest conveni s'aplica a tots els contractes de transport públic de mercaderies per carretera, quan el lloc de càrrega de la mercaderia i el lloc previst per al seu lliurament estiguin situats en dos països diferents, sempre que algun d'aquests països sigui signant del Conveni.

És probatori del contracte de transport i del fet que la mercaderia ha estat rebuda pel transportista d'acord amb les característiques que es detallen en el document. El transportista assumeix l'obligació de lliurar la mercaderia a la destinació i és responsable en cas de pèrdua o dany de la mercaderia, igual que la resta de documents de transport internacional.

La carta de port terrestre consta de quatre exemplars originals, firmats per l'expedidor i el transportista.

- *Documentació administrativa de trànsit (quadern TIR)*

El conveni TIR no és un conveni estrictament de transport, sinó duaner. Els acords de trànsit comunitari simplifiquen el desplaçament per mitjà del quadern TIR, que facilita el transport fins a la duana de destinació sense desprecintar el camió a les duanes de pas.

Actualment la seva utilització ha disminuït a causa de la supressió de les duanes comunitàries.

- *Carta de port per ferrocarril o CIM*

Document acreditatiu del transport per ferrocarril. S'ha de fer a nom del destinatari, que acredita el contracte de transport, del qual és una prova.

4.2.3. Transport aeri

- *Coneixement aeri (Air Waybill o AWB)*

El document de transport aeri és sempre nominatiu, per tant no es pot endossar, ni és negociable.

És emès per les companyies aèries en jocs de dotze exemplars, tres dels quals són originals.

4.3. Documents d'assegurança

Pòlissa d'assegurances

És el document on s'estableix un contracte d'assegurança entre una companyia d'assegurances i l'exportador o l'importador, sobre la base del qual aquesta companyia indemnitzarà l'assegurat pels desperfectes o la pèrdua de la mercaderia que es pugui produir en el trajecte del transport internacional cobert, a canvi d'una prima¹² a càrrec de l'assegurat.

⁽¹²⁾És el preu que ha de pagar l'exportador o l'importador per la cobertura de l'assegurança.

Les modalitats de l'assegurança poden variar en funció dels riscos coberts i del tipus de pòlissa que es contracti. La pòlissa és un document negociable.

El sol·licitant de la pòlissa serà l'importador o l'exportador segons l'incoterm emprat per a la compravenda, malgrat que el beneficiari no necessàriament ha de ser la mateixa persona o empresa (tal com succeeix en els termes CIF o CIP).

Els incoterms 2010 es pronuncien sobre això i assenyalen el següent:

- El mínim que s'ha d'assegurar és un 110% del preu previst en el contracte (normalment és un 110% del preu CFR o CPT). Tot i així, és habitual assegurar la mercaderia amb percentatges superiors.
- L'assegurança serà contractada amb una companyia de bona reputació, i a falta d'acord contrari, serà conforme a la cobertura mínima prevista per les clàusules de cobertura de l'Institut d'Asseguradores o per altres clàusules similars.

Hi ha dos tipus principals de pòlisses:

- Pòlissa flotant
Són aquells contractes que es fan servir per a unes determinades condicions establertes *a priori* entre l'asseguradora i l'exportador o importador: tipus de mercaderies, trajectes i mitjans de transport, durant un període i per un límit màxim de valor.
- Pòlissa temporal o individual
El seu objectiu és donar cobertura a un determinat enviament de mercaderies. Una vegada els béns assegurats han arribat al punt de destinació, la garantia de l'assegurança finalitza la seva vigència.

Certificat d'assegurança

És el certificat que emet la companyia asseguradora cada vegada que es fa servir la pòlissa flotant.

Les condicions i termes generals es descriuen en la pòlissa a la qual fa referència el certificat.

4.4. Documents administratius

Es tracten dels documents corresponents al règim comercial de la mercaderia (licències d'exportació o importació, etc.) i del DUA (per la UE).

No obstant això, els documents que exigeix aquest apartat i el següent ("Certificats"), en una operació de compravenda, variaran segons el país de destinació i el tipus de mercaderia.

Vegeu també

Per ampliar la informació vegeu els apartats 1.1 i 3.3 d'aquest mòdul.

4.5. Certificats

En les operacions d'importació de tercers països a la Unió Europea (UE), en funció del país de procedència i del producte que s'importa, es pot exigir una sèrie de documents complementaris, que són certificats expedits per l'organisme competent normalment a la mateixa duana d'entrada a la UE. Igualment succeeix per a les operacions d'exportació a tercers països, en funció del país de destinació i del producte que s'exporta; els certificats són expedits normalment a la duana de sortida de la UE per l'organisme competent en la matèria.

La majoria de certificats exigits tant d'importació com d'exportació de la UE s'ha de consultar en el TARIC (pel codi corresponent de la mercaderia).

4.5.1. Certificat d'origen

És un document que serveix per a acreditar que la mercaderia que s'hi detalla s'ha fabricat o produït al país d'origen assenyalat. Es presenta a la duana d'importació.

L'organisme emissor d'aquest document és la Cambra de Comerç i Indústria corresponent a la demarcació de l'empresa.

A la UE el certificat d'origen està estandarditzat per a tots els països membres, i conté la declaració segons la qual la mercaderia és originària de la UE. Es fa servir per a l'exportació a països tercers.

Pel que fa a la importació de tercers països, s'emetrà al país de procedència de la mercaderia. Conèixer l'origen de la mercaderia resulta imprescindible per a determinar l'aranzel aplicable a la importació, segons els règims preferencials derivats d'acords entre la UE i el país de procedència.

El certificat d'origen, malgrat que sigui un document justificatiu de l'origen de la mercaderia, no ho és a l'efecte d'acollir-se a un benefici aranzelari atorgat com a conseqüència d'un origen preferencial. Els aplicables en aquests casos són els certificats de circulació EUR1, EUR2 o el certificat FORM A, segons correspongui. Aquests documents són expedits a la duana de sortida corresponent per l'agent de duanes:

- L'EUR1 es pot fer servir tant per a importacions a la Unió Europea procedents de tercers països amb acords preferencials, com per a exportacions de la UE a tercers països amb acords preferencials; és a dir, l'acord és bilateral, i per tant el país d'emissió del certificat pot ser de la UE o de països tercers.

- L'EUR2 es fa servir en els mateixos casos que l'EUR1, però per als enviaments de poc valor.
- El FORM A s'obté als països classificats com a països en vies de desenvolupament (PVD), als quals s'aplica un mecanisme anomenat *sistema de preferències generalitzades* (SPG), consistent en una rebaixa aranzelària unilateral. Per tant, aquest acord preferencial s'aplica únicament a les importacions de la UE de mercaderies originàries de països amb SPG.

4.5.2. Documents consulars

L'exportador haurà de trametre'ls a l'importador.

En vendes a determinats països, el comprador sol·licita al venedor que les factures que li lliuri siguin legalitzades pel consolat o l'ambaixada a Espanya del país de destinació o bé per alguna cambra de comerç.

4.5.3. Certificat d'exportació (AGREX) i certificat d'importació (AGRIM)

Dins de la política comercial de la UE, els objectius d'aquests documents són diversos, però el fonamental és el control:

- De les restitucions a l'exportació (per als certificats d'exportació).
- Dels contingents aranzelaris d'importació (per als certificats d'importació).

El règim de certificats d'importació i exportació, establerts per la legislació comunitària, afecta al comerç del sector agroalimentari dels països de la Unió Europea amb la resta del món.

Concretament, els certificats d'exportació serveixen per a aquells productes agrícoles que tinguin dret a restitucions en l'exportació. S'haurà d'obtenir sempre que l'exportador vulgui acollir-se a aquestes ajudes.

Per a ser beneficiari d'aquesta ajuda, cal efectuar degudament la declaració del DUA¹³, document en el qual s'han de consignar totes les dades necessàries per al càlcul de l'import de la restitució. Aquest document és emès i tramitat per les oficines duaneres territorials del Departament de Duanes i Impostos Especials.

⁽¹³⁾ Sigles de document únic administratiu

Les restitucions a l'exportació només poden fer-se per via telemàtica, signades electrònicament mitjançant un certificat d'usuari de la classe 2CA expedit per la Fàbrica Nacional de Moneda i Timbre - Reial Casa de la Moneda, mitjançant l'aplicació SIREXWeb.

4.5.4. Certificat de sanitat exterior

Per a l'exportació i la importació de determinats productes agroalimentaris destinats a ús i consum humà, és obligatòria l'expedició dels corresponents certificats de sanitat exterior, en defensa de la salut i seguretat física dels consumidors i usuaris.

A Espanya, l'organisme competent d'emetre aquest certificat és la Subdirecció General de Sanitat Exterior (Ministeri de Sanitat) o les conselleries de Sanitat de les comunitats autònomes.

En el cas que sigui per iniciativa de l'importador, l'exportador també pot obtenir el certificat de sanitat exterior en l'organisme competent.

4.5.5. Certificat fitosanitari

Per a determinats vegetals, productes vegetals i altres objectes relacionats amb ells, és obligatòria l'expedició d'un certificat fitosanitari en el moment d'importar o exportar els productes, com a instrument de control i lluita contra les plagues.

A Espanya, l'organisme responsable de la tramitació del certificat fitosanitari és la Sotsdirecció General d'Acords i Control en Frontera (Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient), en els punts d'inspecció fronterera (PIF) de sanitat vegetal.

De la mateixa manera que amb el certificat sanitari, si l'emissió del certificat fitosanitari no és obligatòria però el sol·licita l'importador, l'exportador el podrà obtenir de l'organisme competent.

4.5.6. Certificat veterinari

Les empreses que exportin o importin animals vius i productes d'origen animal hauran d'obtenir el corresponent certificat veterinari, justificat pel fet d'evitar el risc de propagació a altres països de malalties infectocontagioses existents al bestiar espanyol en el cas d'exportació, i a la inversa en cas d'importació.

AGRIM i AGREX

S'ha engegat el sistema electrònic d'expedició de certificats d'importació (AGRIM) i exportació (AGREX), per la qual cosa deixen d'emetre's certificats en paper.

Trobareu més informació a www.comercio.gob.es.

El corresponent certificat estarà emès pels organismes competents, que a Espanya és la Sotsdirecció General de Sanitat Exterior (Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient). Així mateix, qualsevol operador que ho vulgui pot presentar sol·licituds d'emissió de certificats sanitaris d'exportació per via telemàtica.

4.5.7. Certificat Soivre

És un certificat de control i inspecció de la qualitat comercial d'una sèrie de productes alimentaris, exigint per al despatx d'exportació i d'importació com a garantia del compliment de les normes de qualitat, les especificacions comercials i d'aquelles concernents als envasos i embalatges.

Concretament, són els productes objecte de comerç exterior que indica l'Ordre ITC /2869/2009.

A Espanya, la inspecció dels productes objecte de control es du a terme en els punts habilitats a aquest efecte pel Ministeri d'Indústria Turisme i Comerç en els serveis d'inspecció SOIVRE de les direccions territorials i provincials de comerç ([www.comercio.gob.es/es-ES/comercio exterior - control de qualitat i assistència tècnica exportador](http://www.comercio.gob.es/es-ES/comercio%20exterior%20-%20control%20de%20qualitat%20i%20assistencia%20t%C3%A8cnica%20exportador)) als mateixos recintes duaners i a les instal·lacions de confecció, envasament, producció, emmagatzematge, càrrega o distribució del mateix operador comercial.

Com a resultat de la inspecció, la mercaderia serà declarada conforme o no conforme, i s'emetrà, segon el cas, el corresponent "Certificat de control de qualitat comercial SOIVRE", el document d'importació Soivre, o el "Certificat CEE/SOIVRE per a fruites i hortalisses".

4.5.8. Certificat CITES

La Convenció sobre el Comerç Internacional d'Espècies amenaçades de Fauna i Flora Silvestres, més coneguda com el conveni CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora), regula el comerç d'animals i plantes salvatges i dels productes que se'n deriven i té la finalitat de salvaguardar certes espècies amenaçades d'extinció mitjançant el control del seu comerç.

El conveni CITES ha establert una xarxa mundial de controls del comerç internacional d'espècies silvestres amenaçades i dels seus productes, imposant la utilització de permisos oficials.

Aquest control es basa en l'obtenció de permisos i certificats d'exportació al país d'origen i d'importació al país de destinació, per a l'autorització de les operacions d'importació, exportació o reexportació, de manera que tota la mercaderia objecte de comerç exterior es trobi perfectament documentada i es coneixi el seu origen, la seva destinació i el motiu del comerç.

Els serveis d'inspecció SOIVRE de les direccions territorials i provincials de comerç, com a xarxa perifèrica de la Secretaria d'Estat de Comerç, gestionen els permisos i certificats per als espècimens emparats per la legislació internacional i UE CITES.

També és possible sol·licitar documents CITES electrònicament.

4.5.9. Certificat de qualitat i/o pes

Són certificats sol·licitats per l'importador per a assegurar-se que la mercaderia enviada per l'exportador es correspon amb les condicions acordades en el contracte de compravenda.

Normalment són tramesos al país d'exportació, i les entitats o agències emissores dels certificats de qualitat o de pes de la mercaderia són d'indole privada.

L'agència encarregada de la inspecció és designada pel comprador; entre elles podem trobar Bureau Veritas i Lloyds.

Aquests certificats també es poden referir a especificacions tècniques dels productes.

És important demanar-los quan l'exportador i/o el país al qual pertany no inspira confiança a l'importador, o quan es tracta de productes agroalimentaris, tècnics, etc.

4.6. Altres documents

- Quaderns ATA

Document que permet la importació o l'exportació temporal de mercaderies, sense el pagament de drets duaners. Es fa servir principalment per a instruments professionals, material publicitari, productes per a exposar en una fira o exposició. Les cambres de comerç són els organismes facultats per a emetre aquests quaderns.

En el web www.agenciatributaria.es, a "Aduanas e Impuestos Especiales" podem trobar-ne la definició:

Web recomanat

www.cites.es

El **quadern ATA** és un document internacional que permet importar i exportar temporalment certs béns, i també determinades operacions de trànsit, sense pagar els drets duaners ni altres impostos a la importació.

El quadern ATA s'utilitza quan l'empresa necessita portar temporalment una mercaderia (per a exhibir-la en una fira, perquè es tracta de material professional, o perquè es visitin possibles clients, per exemple) a un o diversos països que pertanyen al sistema ATA.

El seu ús està emparat en el Conveni duaner ATA d'admissió temporal de mercaderies i en el Conveni d'Istanbul.

A Espanya els quaderns ATA són emesos per les cambres de comerç.

- Documents bancaris relacionats amb el mitjà de pagament utilitzat.
- Altres certificats específics, segons la mercaderia i el país on s'exportarà o s'importarà.

Exemple

Certificat de l'*European eco-label* (etiqueta ecològica europea). L'etiqueta ecològica té per objecte promocionar productes que poden reduir els efectes ambientals adversos, en comparació amb altres productes de la mateixa categoria (Reglament (CE) 1980/2000 del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de juliol de 2000, relatiu a un sistema comunitari revisat de concessió d'etiqueta ecològica).

Web recomanat

Per a més informació visiteu el web de les cambres de comerç.

5. Els règims duaners

Les mercaderies que entren al territori duaner comunitari han de tenir una destinació duanera determinada, que pot ser: inclusió en un règim duaner, reexportació, destrucció, abandonament.

El Codi duaner comunitari estableix els règims duaners, que són els diferents tractaments que pot rebre una mercaderia quan entra al territori duaner comunitari:

- Despatx a lliure pràctica
- Trànsit comunitari
- Dipòsit duaner
- Zones o dipòsits francs
- Perfeccionament actiu
- Importació temporal

Vegeu també

Sobre despatx a lliure pràctica podeu veure l'apartat 3.1 d'aquest mòdul.

Per a la seva explicació genèrica, ens remetem a l'enllaç de la www.camaras.org - "Internacionalizar" - "Información al exportador" - "Operativa y gestión de comercio exterior" - "Gestión aduanera (o www.plancameral.org)", en la qual s'obté una informació exhaustiva relativa a cada un dels règims duaners: característiques, compliment i imprès.

5.1. Trànsit comunitari

La definició de trànsit comunitari donada per l'Agència Tributària és: "Règim duaner sota el qual es col·loquen les mercaderies per al seu transport sota control duaner entre dues oficines de duanes".

La distinció en el trànsit comunitari entre extern i intern no es refereix al fet que les mercaderies puguin travessar o no les fronteres exteriors de la UE, sinó que la inclusió en una o una altra classe depèn de la naturalesa de les mercaderies.

Es regula pel Reglament CEE 2454/93 i els acords entre la UE i Andorra. I pel Reglament 2913 / 1992 / CEE Consell (codi duaner comunitari).

Trànsit comunitari extern

El règim de trànsit extern permet la circulació d'un punt a un altre del territori duaner comunitari de les mercaderies següents:

- Mercaderies no comunitàries que no han pagat els drets d'importació.

- Mercaderies comunitàries que han estat objecte dels tràmits duaners d'exportació, però no han sortit efectivament del territori de la UE, havent-se beneficiat de restitucions a l'exportació o d'altres mesures en el marc de la política agrícola comuna (PAC).

L'obligat principal del trànsit haurà de prestar una garantia a fi d'assegurar el pagament del deute duaner i altres gravàmens que puguin sorgir respecte a aquesta mercaderia.

Al mateix temps hauran de respectar-se les mesures d'identificació, precintes, col·locades per la duana d'expedició del trànsit.

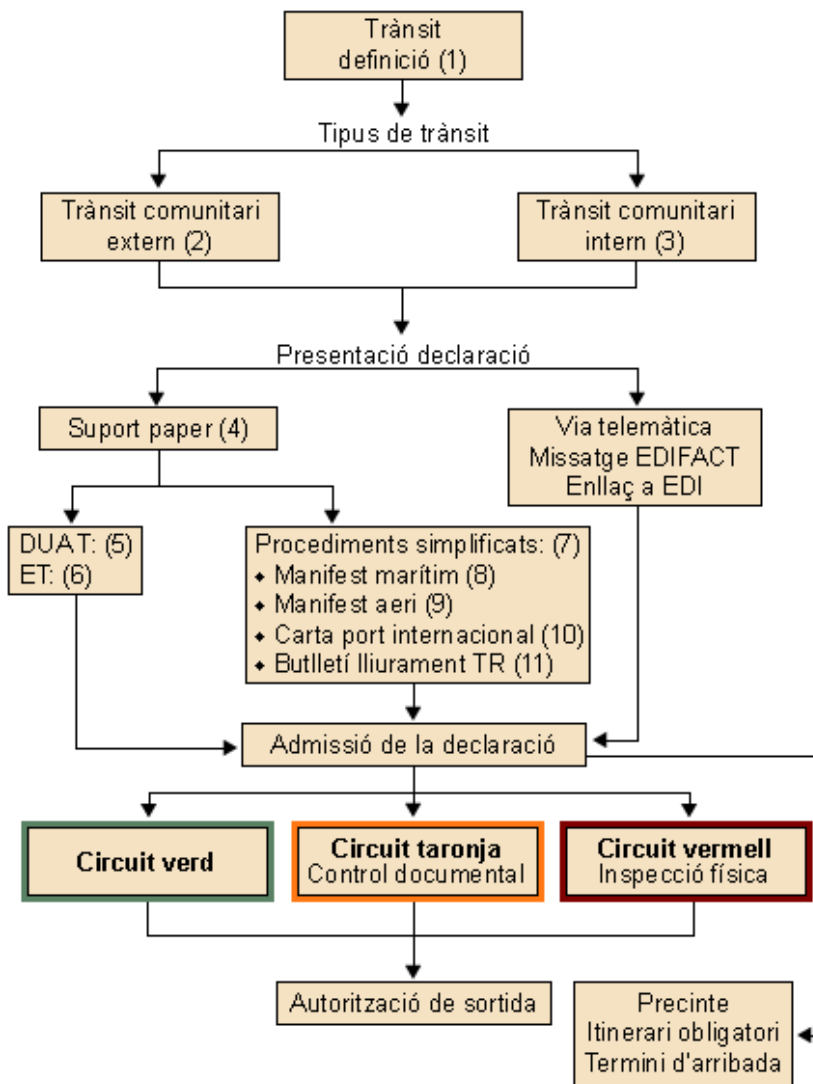
Està tipificat com a contraban destinar al consum les mercaderies en trànsit.

Aquest règim acaba quan les mercaderies i els documents corresponents es presenten a la duana al lloc de destinació.

Trànsit comunitari intern

El règim de trànsit intern permet la circulació de mercaderies comunitàries d'un punt a un altre del territori duaner de la Comunitat, travessant països no comunitaris.

En el quadre 3.7 es presenta un esquema del procediment dels dos tipus de trànsit comunitari.

Quadre 3.7. Procediment de trànsit comunitari

Font: www.aeat.es (Duanes i impostos especials - Procediments de trànsit - Esquema de trànsit).

5.2. Règims duaners econòmics

Per a la seva explicació ens remetem al web www.agenciatributaria.es ("Aduanas e impuestos especiales" - "Procedimientos aduaneros" - "Regímenes económicos aduaneros", o també "Preguntas frecuentes"). També s'hi obté una informació exhaustiva relativa a normativa, concepte, funcionament, tipus, requisits per a la seva concessió i localització.

En el web trobem les diferents definicions:

1) Dipòsits duaners

El règim de dipòsit duaner és el règim suspensiu que permet emmagatzemar mercaderies vinculades a aquest en un dipòsit duaner, o, excepcionalment, en altres instal·lacions d'emmagatzematge, per un període il·limitat de temps fins que se sol·liciti una altra destinació duanera per a les mercaderies.

El dipòsit duaner és qualsevol lloc reconegut per les autoritats duaneres i sotmès al seu control, on poden emmagatzemar-se les mercaderies que es vinculen al règim de dipòsit.

2) Zones o dipòsits francs

L'article 166 del Reglament (CEE) núm. 2913/92 els defineix com a parts (llocs) o locals del territori duaner comunitari separats d'aquest, en els quals es pot introduir tota mena de mercaderies que hi poden restar per temps il·limitat.

Si es tracta de mercaderies no comunitàries, no estaran sotmeses a drets d'importació ni a mesures de política comercial, i si són comunitàries agrícoles, per a les quals una regulació específica ho prevegi, es beneficiaran, per la seva entrada en aquestes zones, de les mesures relacionades en principi amb l'exportació.

El marc normatiu actual tracta per igual les zones i els dipòsits francs. L'única diferència que s'aprecia en la definició és que denomina *parts* les zones, i reserva *locals* per als dipòsits.

3) Perfeccionament actiu

És el règim que permet introduir, al territori duaner comunitari, mercaderies no comunitàries, lliures de drets de duanes, perquè siguin objecte d'una o diverses operacions de perfeccionament i es destinin a l'exportació, fora del territori duaner de la Comunitat, en forma de productes compensadors.

Perfeccionament passiu

A la sortida del territori duaner comunitari, el règim corresponent és el de **perfeccionament passiu**: és un règim econòmic que permet exportar temporalment mercaderies comunitàries fora del territori duaner de la Unió per a sotmetre-les a operacions de perfeccionament i despatxar de lliure pràctica, amb exempció total o parcial dels drets d'importació per als productes que resultin d'aquestes operacions de perfeccionament.

4) Importació temporal

Vegeu també

Trobareu més informació sobre la importació temporal en l'apartat 4.6 d'aquest mòdul.

Web recomanat

En la Secretària d'Estat de Comerç podem trobar informació sobre procediments, normatives, característiques, etc.

6. Comerç intracomunitari (Intrastat)

6.1. Conceptes previs

Es defineix com a comerç intracomunitari els intercanvis de béns de caràcter material que es realitzen entre dues empreses situades en diferents estats membres de la UE.

Un estat membre d'expedició és aquell en el qual les mercaderies que es dirigeixen a un altre estat membre són objecte d'una transacció intracomunitària.

Un estat membre d'introducció és aquell en el qual les mercaderies que entren procedents d'un altre estat membre són objecte d'una transacció intracomunitària.

Així mateix, per *transacció* entenem tota operació que tingui per efecte produir un moviment de mercaderies del tipus de les considerades en les estadístiques del comerç entre estats membres.

6.2. Fiscalitat en els intercanvis intracomunitaris

En aquest apartat sobre la fiscalitat en els intercanvis intracomunitaris ens referirem al control de l'IVA.

Cal recordar que a l'efecte d'IVA es consideren estats membres els països de la Unió Europea, exceptuant, a Espanya, les Canàries, Ceuta i Melilla.

La normativa espanyola i comunitària exigeix que els subjectes passius que realitzin operacions intracomunitàries estiguin identificats a efectes de l'impost. Per tant, tot operador que vulgui realitzar operacions intracomunitàries haurà de sol·licitar el seu número d'identificació a efectes de l'IVA (NIF-IVA) mitjançant el model 036 (declaració censal).

L'assignació del NIF-IVA implicarà que l'operador constarà en el cens VIES (sistema d'intercanvi d'informació sobre l'IVA).

El número d'identificació a efectes de l'IVA està compost per una sèrie de lletres i de nombres, precedit de les sigles del país, conforme a l'estàndard internacional codi ISO-3166 alfa 2. A Espanya està format per *ES* seguit del NIF actual del subjecte passiu.

Vegeu també

Podeu veure l'apartat 2.1 d'aquest mòdul.

6.2.1. Règim aplicable als lliuraments intracomunitaris

Els lliuraments intracomunitaris es consideren operacions de venda de béns que es realitzen entre dues empreses o professionals de qualsevol dels països integrants de la Unió Europea, sempre que els dos operadors siguin subjectes passius de l'IVA.

A fi que una operació de compravenda que s'inicia en un estat membre i acaba en un altre no tributi dues vegades o deixi de tributar en ambdós estats, **els lliuraments intracomunitaris estan exempts al país d'origen i estan gravats al país de destinació.**

Per tant, els lliuraments de mercaderies i operacions assimilades queden exempts de l'IVA, igual que les exportacions, i donen el dret a la **devolució d'IVA** suportat per l'exportador (procedent d'operacions de compres interiors o d'importacions).

En la devolució de l'IVA tant per operacions d'exportació com per lliuraments intracomunitaris, les empreses es poden acollir a dos règims: devolució anual i devolució mensual.

Vegeu també

Podeu veure l'apartat 2.2 d'aquest mòdul.

6.2.2. Règim aplicable a les adquisicions intracomunitàries

Es consideren adquisicions intracomunitàries les operacions de compra de béns que es realitzen entre dues empreses o professionals de qualsevol dels països integrants de la Unió Europea, sempre que els dos operadors siguin subjectes passius de l'IVA. S'ha de produir un desplaçament físic de la mercaderia.

Aquestes operacions intracomunitàries estan gravades amb l'IVA vigent del país comprador (destinació) i, per tant, estan exemptes al país venedor (origen).

La base imposable està constituïda per l'import de la transacció, i el subjecte passiu és el comprador. La liquidació de l'impost es realitza en la data en la qual la mercaderia es posa a disposició de l'adquirent.

L'IVA suportat per adquisicions intracomunitàries es dedueix en el mateix període que es liquida, de manera que queda compensat. La liquidació pot ser trimestral (model 303) o mensual (model 303), en funció del règim al qual està acollit l'empresa compradora. En ambdós models hi ha una casella habilitada amb el nom d'"Adquisicions intracomunitàries" per tal d'autoliquidar l'IVA.

Per a poder beneficiar-se d'aquesta deducció, l'adquirent de la mercaderia ha d'emetre la corresponent autofactura amb la liquidació de l'impost per a cada proveïdor comunitari.

Les autofactures s'han d'anotar en el llibre de registre de factures emeses a fi de liquidar l'IVA corresponent a l'adquisició intracomunitària. Paral·lelament, s'hauran d'anotar en el llibre de registre de factures rebudes. D'aquesta manera, l'IVA meritat i liquidat en l'autofactura emesa és deduïble en virtut de l'autofactura rebuda simultàniament, per la qual cosa l'efecte financer és nul.

En l'aplicació de l'IVA, tant en adquisicions intracomunitàries com en importacions de tercers països, hi ha excepcions i règims especials que afecten determinades operacions.

6.2.3. Declaració recapitulativa de les operacions intracomunitàries

A partir de l'entrada en vigor del mercat únic i amb la finalitat de controlar el trànsit intracomunitari de mercaderies entre els estats membres, es va crear una nova declaració recapitulativa que han de presentar tots els subjectes passius de l'IVA que realitzin lliuraments o adquisicions intracomunitàries i operacions triangulars.

La Declaració recapitulativa d'operacions intracomunitàries es recull en el model 349 de l'Agència Tributària. En l'enllaç (que apareix a www.agenciatributaria.es - "Modelos y formularios") s'obté informació de la declaració: reglamentació, imprès, etc.

En l'última normativa referent al model 349, també s'inclouen les prestacions de serveis, tant rebudes com efectuades (Ordre EHA/769/2010, de 18 de març, per la qual s'aprova el model 349 de declaració recapitulativa d'operacions intracomunitàries...).

6.3. Declaració estadística: Instratat

6.3.1. Reglamentació

Abans de l'obertura del Mercat Únic el gener de 1993, les estadístiques dels moviments (exportació i importació) de les mercaderies realitzades entre els estats membres de la Unió Europea (UE) es realitzaven sobre la base de la documentació aportada per la duana, mitjançant el DUA (document únic administratiu). A partir d'aquesta data, quan les formalitats duaneres entre estats membres de la UE van ser anul·lades, el DUA va deixar de ser utilitzat en el comerç entre dos estats membres, i actualment únicament serveix per al comerç entre països integrants de la UE i tercers països.

La necessitat de seguir tenint estadístiques de comerç intracomunitari (compravenda entre dos països de la UE) va originar, des del gener de 1993, la creació d'un sistema de recollida de dades mitjançant declaracions periòdiques presentades pels operadors econòmics que realitzaven operacions de compra i venda intracomunitàries, denominat *sistema Intrastat*.

La normativa de la Unió Europea en vigor (informació extreta d'EUR-LEX Comunitats Europees) és la següent:

- Reglament (CE) 638/2004, del Parlament Europeu i del Consell, de 31 de març de 2004, pel qual es deroga el Reglament (CEE) 3330/91 del Consell¹⁴

⁽¹⁴⁾Reglament (CEE) 3330/91 del Consell

El Reglament (CEE) 3330/91 del Consell, de 7 de novembre de 1991, relatiu a les estadístiques d'intercanvi de béns entre els estats membres, va establir les disposicions relatives a la implantació del sistema Intrastat, el qual va ser desenvolupat bàsicament pel Reglament (CEE) 3046/92 de la Comissió.

- Reglament (CE) número 1982/2004 de la Comissió, de 18 de novembre de 2004, pel qual s'aplica el Reglament (CE) núm. 638/2004 del Parlament Europeu i del Consell, sobre les estadístiques comunitàries d'intercanvis de béns entre estats membres, i pel qual es deroguen els reglaments de la Comissió (CE) número 1901/2000 i (CEE) número 3590/92.

L'adaptació d'aquests reglaments a les disposicions i circumstàncies nacionals va obligar Espanya a publicar la Circular 10/92 en el *Butlletí Oficial de l'Estat* (BOE), que ha estat substituïda anualment per nous textos. L'última versió és la Resolució de 27 de gener de 2009, de la Presidència de l'Agència Estatal d'Administració Tributària, per a l'elaboració de les estadístiques d'intercanvis de béns entre estats membres (sistema intrastat) (BOE, 11 de febrer de 2009).

No obstant això, és aconsellable consultar anualment les actualitzacions de la matèria (resolucions, ordres ministerials i reials decrets) en el web de l'Agència Tributària Espanyola ("Aduanas e Impuestos Especiales" - "INTRASTAT").

Web recomanat

En el web www.agenciatributaria.es - "Aduanas e Impuestos Especiales" - "INTRASTAT", podeu trobar la normativa, característiques, enllaços a tràmits telemàtics, etc.

Segons s'indica en la Resolució, es defineix sistema Intrastat com un sistema permanent de recollida de dades estadístiques, que té com a objectiu la realització d'estadístiques d'intercanvi de béns entre estats membres. Per una part, preveu els moviments de mercaderies que surtin del territori estadístic espanyol amb destinació al territori estadístic d'un altre estat membre (expedicions), i per l'altra, els moviments de mercaderies que entren al territori estadístic espanyol procedents d'un altre estat membre (introduccions).

6.3.2. Característiques

A continuació es definiran aspectes concrets de l'Intrastat, basant-nos en els textos de la Reglamentació indicada anteriorment

a) Objecte del sistema Intrastat

Seràn objecte del sistema Intrastat els moviments intracomunitaris de béns de caràcter material, amb la inclusió de l'energia elèctrica i dels productes informàtics que són comercialitzats entre dos estats membres mitjançant les xarxes telemàtiques.

Per tant, estan excloses de l'àmbit de les declaracions estadístiques Intrastat les prestacions de serveis.

Les expedicions i les introduccions que no impliquin una transferència de la propietat del bé i que tinguin caràcter temporal també s'exclouen de la presentació de la declaració Intrastat. Normalment es tracta de mercaderies destinades a fires, congressos, exposicions, etc.

Així mateix, no serà objecte de declaració Intrastat d'introducció les adquisicions intracomunitàries de mercaderies que no comportin un moviment físic de mercaderies des d'un altre estat membre, malgrat que es produeixi un flux financer o d'emissió de factures (operacions triangulars).

b) Àmbit d'aplicació

En relació amb l'àmbit d'aplicació del sistema Intrastat al territori estadístic espanyol, les operacions intracomunitàries d'entrada i sortida de mercaderies a les Illes Canàries no seràn objecte de declaració Intrastat, sinó que se seguirà utilitzant el DUA. La raó és que hi ha un sistema fiscal diferent, malgrat que les Illes Canàries formen part del territori estadístic comunitari des de l'1 de gener de 1997.

c) Persones obligades a presentar la declaració Intrastat

L'obligació de presentar declaracions Intrastat està determinada conjuntament per dos factors:

- La naturalesa de l'operador
"L'obligació de subministrar la informació requerida pel sistema intrastat, mitjançant la presentació de les corresponents declaracions estadístiques periòdiques, incumbeix tota persona física o jurídica que, trobant-se identificada a Espanya pel que fa a l'impost sobre el valor afegit, i essent subjecte passiu de l'IVA per lliuraments o adquisicions intracomunitaris o per

Lectura complementària

Per a obtenir informació més detallada, vegeu la Resolució de 27 de gener de 2009 (BOE, 11 de febrer de 2009). Web: www.aeat.es (Duanes i impostos especials - Intrastat).

operacions assimilades, intervé en un intercanvi de béns entre Espanya i un altre estat membre" (www.agenciatributaria.es).

- El volum de comerç intracomunitari

L'Ordre HAP/178/2014, d'11 de febrer, per la qual es regulen els llindars estadístics vigents per a l'exercici 2014, estableix que són aplicables per a 2014 els llindars que s'estableixen per a 2012 en l'Ordre EHP/400/2012, de 27 de febrer, que fixa un únic llindar d'exempció de 250.000 EUR, motiu pel qual queden sotmesos a l'obligació de presentar declaracions intrastat en l'exercici 2014:

- En la introducció: els obligats estadístics que en l'exercici anterior van realitzar adquisicions intracomunitàries per un import facturat total igual o superior a 250.000 €.
- En l'expedició: els obligats estadístics que en l'exercici anterior van realitzar lliuraments intracomunitaris per un import facturat total igual o superior a 250.000 €.

Llindar d'exempció

Anualment es publica una ordre amb l'actualització del llindar d'exempció. És convenient consultar-la en el web de l'Agència Tributària Espanyola.

En tots dos casos, si un obligat traspasés en l'any en curs la xifra de 250.000 €, estarà obligat a presentar la declaració estadística pel valor acumulat de tot l'any en el mes en el qual es va produir la superació d'aquesta quantitat.

"L'obligat estadístic podrà presentar la declaració intrastat en la qual es recull aquesta informació bé per si mateix, bé mitjançant un tercer, denominat *tercer declarant*, o bé mitjançant una altra empresa que formi part del seu mateix grup empresarial, denominada *empresa principal*, i que al seu torn tingui la consideració d'obligat estadístic" (www.agenciatributaria.es).

d) Persones dispensades de presentar la declaració Intrastat

Igual que en l'apartat anterior, està determinat pels factors següents:

- Per la naturalesa de l'operador

Estan dispensats de presentar les declaracions estadístiques:

- Els particulars, és a dir, persones físiques no subjectes passius de l'IVA per adquisicions intracomunitàries, excepte quan l'intercanvi es refereix a mitjans de transport nous o a productes objecte d'impostos especials.
- Les persones jurídiques que no estiguin obligades a presentar la declaració recapitulativa de les operacions intracomunitàries de l'IVA (model 349).

- Per el volum del comerç intracomunitari.

- En la introducció: queden dispensats els obligats estadístics quan l'import facturat total per adquisicions intracomunitàries no hagi superat els 250.000 € en l'exercici anterior.

- En l'expedició: queden dispensats els obligats estadístics quan l'import facturat total per lliuraments intracomunitaris no hagi superat els 250.000 € en l'exercici anterior.

Tal com s'ha indicat abans, en tots dos casos, si un obligat traspassés en l'any en curs la xifra de 250.000 €, estarà obligat en el mes en què es va produir la superació d'aquesta quantitat a presentar la declaració estadística pel valor acumulat de tot l'any.

e) Tipus de declaracions pel seu contingut

En funció de les característiques de la informació recollida, les declaracions Intrastat poden ser:

- Declaracions normals¹⁵

⁽¹⁵⁾Es presentarà el formulari N d'expedició i/o el formulari N d'introducció segons el cas, que contenen les dades exigides per la declaració Intrastat, corresponents al comerç intracomunitari realitzat per l'obligat estadístic dins del període de referència.

- Declaracions zero¹⁶

⁽¹⁶⁾Es presentarà el formulari O d'expedició i/o el formulari O d'introducció segons el cas, quan els obligats estadístics subjectes a la presentació de declaracions Intrastat durant el període de referència no haguessin realitzat intercanvis intracomunitaris.

- Declaracions rectificatives¹⁷

⁽¹⁷⁾Són les declaracions que introdueixen rectificacions a una declaració normal presentada anteriorment.

Aquestes declaracions es poden utilitzar per al següent:

- Rectificar dades d'una variable o diverses línies d'una declaració normal.
- Introduir línies addicionals a una declaració normal.
- Eliminar línies d'una declaració normal.

El formulari que s'ha de presentar és el mateix que en el cas de declaració normal, però explicitant que és rectificativa.

- Declaracions anul·latives¹⁸

⁽¹⁸⁾Són les declaracions que anul·len íntegrament declaracions normals presentades anteriorment.

Igual que en el cas anterior, el formulari que es fa servir és el formulari N tant si és d'expedició com d'introducció, però explicitant que és anul·lativa.

f) Tipus de declaració en funció del tipus de suport

Les declaracions Intrastat, que les presentarà periòdicament el responsable de proporcionar la informació estadística requerida, es poden formular:

- Per via telemàtica (Internet). Estan obligats a utilitzar aquesta via de presentació:

- Els responsables del subministrament de la informació amb un valor de les operacions d'introducció o expedició de mercaderies que superi el lílindar de valor estadístic que es fixa per a cada any per ordre del ministre d'Economia i Hisenda (per a l'any 2014 es fixa en 6 milions d'euros).
  - Les persones físiques o jurídiques que actuïn com a tercer declarant i/o empresa principal d'un responsable del subministrament d'informació.
- En suport paper

g) Termini i lloc de presentació de la declaració

En referència al termini de presentació de les dades estadístiques de les declaracions Intrastat, es poden donar diversos casos.

- Declaració mensual recapitulativa¹⁹

(19) Declaració mensual recapitulativa

S'haurà de presentar durant els dotze primers dies naturals del mes següent del període de referència.

- Declaracions per via telemàtica²⁰

(20) Declaracions per via telemàtica

Fent ús del formulari electrònic inclòs a la pàgina web de l'Agència Tributària.

Poden ser presentades durant el període de referència, malgrat que l'última declaració corresponent a cada un dels períodes haurà de ser presentada dins del termini fixat per la declaració mensual recapitulativa.

Les declaracions estadístiques Intrastat es presentaran, excepte en el cas que es faci per mitjans telemàtics, a les oficines provincials (OPI) o locals (OLI) Intrastat.

El termini de conservació de les declaracions Intrastat és de vint-i-quatre mesos després del període de referència.

h) Sancions

El Reglament CEE 3330/1991 del Consell estableix que la imposició de sancions per incompliment de les obligacions estadístiques derivades del sistema Intrastat es regularan per les disposicions nacionals vigents en cada estat membre.

Per tant, a Espanya, i segons la normativa existent sobre això, es classifiquen les infraccions en matèria estadística en les categories següents (Reial decret 1677/2011, de 18 de novembre):

- Infraccions molt greus²¹

(21) Infraccions molt greus

Infraccions molt greus, com subministrar dades falses als serveis estadístics competents, la resistència habitual de l'enviament de dades requerides i la reiteració de faltes greus en un any.

- Infraccions greus²²

(22) Infraccions greus

Infraccions greus, com l'endarreriment en el lliurament de les dades requerides quan produeixi perjudici greu als serveis estadístics, i la reiteració de faltes lleus en un any.

- Infraccions lleus²³

(23) Infraccions lleus

Infraccions lleus, com l'endarreriment en el lliurament de les dades requerides quan no produeixi perjudici greu als serveis estadístics i el lliurament de dades incompletes o inexactes que tampoc produeixi perjudici greu als serveis.

Les sancions aplicables en cada cas les imposa l'Institut Nacional d'Estadística.

6.3.3. Emplenament

Els formularis N d'expedició i d'introducció contenen les dades exigides per la declaració Intrastat, segons la Resolució de 27 de gener de 2009, del Departament de Duanes i Impostos Especials, que recull la normativa aplicable a les estadístiques dels intercanvis de béns entre estats membres de la UE.

Aquestes dades són les següents.

Formulari intrastat N d'expedició

Formulari intrastat

Trobareu informació detallada per a emplenar un formulari intrastat en el web www.plancameral.org - "Documentos importación y exportación" - "Ventas intracomunitarias".

COMUNIDAD EUROPEA		FORMULARIO N		Expedición E		INTRASTAT	
1 Persona obligada N.º		2 Período 3		5 a		d	
4 Tercera persona declarante N.º		b		c			
6 Designación de las mercancías		7 Part. N.º	8 E.M. dest./Prov. orig.	9 Cond. entr.	10 Nat.	11 T.	12 Puerto de carga
		a)	b)				
		13 Código de las mercancías		14 P. orig.		15 Régimen estadístico	
		16 Masa neta (Kg)		17 Unidades suplementarias			
		18 Importe facturado		19 Valor estadístico			
6 Designación de las mercancías		7 Part. N.º	8 E.M. dest./Prov. orig.	9 Cond. entr.	10 Nat.	11 T.	12 Puerto de carga
		a)	b)				
		13 Código de las mercancías		14 P. orig.		15 Régimen estadístico	
		16 Masa neta (Kg)		17 Unidades suplementarias			
		18 Importe facturado		19 Valor estadístico			
6 Designación de las mercancías		7 Part. N.º	8 E.M. dest./Prov. orig.	9 Cond. entr.	10 Nat.	11 T.	12 Puerto de carga
		a)	b)				
		13 Código de las mercancías		14 P. orig.		15 Régimen estadístico	
		16 Masa neta (Kg)		17 Unidades suplementarias			
		18 Importe facturado		19 Valor estadístico			
6 Designación de las mercancías		7 Part. N.º	8 E.M. dest./Prov. orig.	9 Cond. entr.	10 Nat.	11 T.	12 Puerto de carga
		a)	b)				
		13 Código de las mercancías		14 P. orig.		15 Régimen estadístico	
		16 Masa neta (Kg)		17 Unidades suplementarias			
		18 Importe facturado		19 Valor estadístico			
Notas explicativas:		20 Lugar/fecha/firma de la persona obligada/tercera persona declarante					
Casilla 5c: Código de moneda (ES/PEUR) 5a: Estado miembro de destino 5b: Provincia de origen		Casilla 9: Condiciones de entrega 10: Naturaleza de la transacción 11: Modo de transporte 12: Puerto o aeropuerto de carga					

Font: Resolució de 27 de gener de 2009, per a l'elaboració de les estadístiques d'intercanvis de béns entre estats membres (sistema intrastat) (BOE, 11 de febrer de 2009)

Les caselles de la 1 a la 7 són exactament iguals per a les declaracions d'introducció i d'expedició.

Recurs interactiu accessible només al web.

Bibliografia

Bibliografia bàsica

Escuela de Organización Industrial (2005). *Curso superior de Estrategia y gestión del Comercio Exterior* (supervisió d'O. Llamazares). Madrid: ICEX (Instituto Español de Comercio Exterior) / Consejo Superior de Cámaras.

Serra, M. (2005). *Gestió del comerç internacional I*. Barcelona: Generalitat de Catalunya; Departament d'Indústria, Comerç i Turisme; Direcció General de Comerç / COPCA.

Bibliografia complementària

Ariza, G. (2012). *Barreras técnicas comerciales, los obstáculos reglamentarios al comercio exterior*. Madrid: ICEX.

Arteaga, J. (coord.) (2013). *Manual de internacionalización*. Madrid: ICEX.

Cabrera, A. (2012). *Transporte internacional de mercancías. Aspectos prácticos*. Madrid: ICEX.

Referències d'Internet

Es recomanen (a part de les assenyalades en els apartats corresponents) una sèrie d'adreces d'Internet que poden ser d'interès per a ampliar la informació d'aquest mòdul.

Article de la revista *El Exportador Digital* (ICEX) sobre el transport internacional "**Configuración estructural del transporte**" (abril, 2001).

Article de la revista *El Exportador Digital* (ICEX) sobre el transport marítim: "La revolución del contenedor" (abril, 2003).

Empreses que emeten certificats de qualitat

Agències encarregades de la inspecció, entre les quals podem trobar Bureau Veritas (www.bureauveritas.es) i Lloyds (www.lloydsolondon.com).

Podeu trobar informació més detallada d'alguns aspectes explicats a www.reexporta.com i a Reingex, Escuela Española de Negocios Internacionales: Guia de comerç exterior

Podem trobar informació de tràmits d'importació per països (països tercers) i per producte: aranzels aplicables, altres impostos, documents necessaris a la duana, reglamentacions, etc. a Market Access Database.

Agència Espanyola Tributària: www.aeat.es, www.agenciatributaria.es

www.plancameral.org - "Documentos importación-exportación" (per a cada tema podeu consultar un PDF amb models de documents i explicacions molt detallades).

Comissió Europea (www.ec.europa.eu)

Consell Superior de Cambres de Comerç i Indústria d'Espanya (www.camaras.org)

Fons Español de Garantia Agrària (www.fega.es)

Ordre ITC /2869/2009

Pla cameral de les exportacions (www.plancameral.org)

Portal de l'autoritat administrativa CITES a Espanya (www.cites.es)

Reglament (CEE) núm. 2913/92 (aplicable hasta el 1 de junio de 2016)

Reglament (UE) núm. 952/2013

Resolució de 27 de gener de 2009

Secretaria d'Estat de Comerç (www.comercio.mineco.gob.es)

